# ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ SIR GORDON SLYNN της 8ης Μαρτίου 1988 *

*Κύριε πρόεδρε,*
*Κύριοι δικαστές,*

**Το νομικό πλαίσιο και η διαδικασία**

Οι κοινοτικοί κανόνες αντιντάμπινγκ περιλαμβάνονται στον κανονισμό 2176/84 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1984, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ ή επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της ΕΟΚ (ΕΕ 1984, L 201, σ. 1) (στο εξής: βασικός κανονισμός), ο οποίος βασίζεται στο άρθρο VI της ΓΣΔΕ και στο δεύτερο κώδικα αντιντάμπινγκ της ΓΣΔΕ (στο εξής: κώδικας) (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/019, σ. 93), ο οποίος εφαρμόζει το άρθρο VI και αποτελεί προϊόν του Γύρου διαπραγματεύσεων του Τόκυο του 1979.

Κατά το βασικό κανονισμό, ένα προϊόν θεωρείται ότι αποτελεί αντικείμενο ντάμπινγκ όταν η τιμή εξαγωγής του στην Κοινότητα είναι μικρότερη από την κανονική αξία ενός ομοειδούς προϊόντος (άρθρο 2, παράγραφος 2) οπότε η Κοινότητα μπορεί να επιβάλει δασμό αντιντάμπινγκ υπό τις ακόλουθες βασικές προϋποθέσεις. Αφενός, οφείλει να καθορίσει την κανονική αξία (άρθρο 2, παράγραφοι 3 έως 7), να καθορίσει την τιμή εξαγωγής (άρθρο 2, παράγραφος 8) και να συγκρίνει τα δύο μεγέθη μεταξύ τους (άρθρο 2, παράγραφοι 9 και 10), προκειμένου να διαπιστώσει το περιθώριο ντάμπινγκ (άρθρο 2, παράγραφος 13). Αφετέρου, με χωριστή ενέργεια, η Κοινότητα πρέπει να εξακριβώσει κατά πόσον το ντάμπινγκ προξενεί ζημία στην κοινοτική βιομηχανία (άρθρο 4). Όταν και στις δύο περιπτώσεις οι διαπιστώσεις είναι θετικές και τα συμφέροντα της Κοινότητας υπαγορεύουν παρέμβαση, επιβάλλεται δασμός αντιντάμπινγκ (άρθρα 11 και 12). Το ύψος του δασμού δεν πρέπει να υπερβαίνει το περιθώριο ντάμπινγκ, πρέπει δε να είναι κατώτερο αν αρκεί μικρότερος δασμός για την εξάλειψη της ζημίας (άρθρο 13). Δυνάμει του βασικού κανονισμού, η έρευνα και η επιβολή προσωρινού δασμού ανήκουν στην αρμοδιότητα της Επιτροπής (άρθρα 5 έως 7, 10 και 11)· η επιβολή οριστικού δασμού και η οριστική είσπραξη του προσωρινού δασμού ανήκουν στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου (άρθρο 12). Χάριν ευκολίας, η Επιτροπή και το Συμβούλιο αποκαλούνται συλλήβδην, κατά την άσκηση των αντιστοίχων καθηκόντων τους στο πλαίσιο της διαδικασίας αντιντάμπινγκ, « κοινοτικές αρχές ».

Κατόπιν υποβολής καταγγελίας εκ μέρους της Committee of European Typewriter Manufacturers (« Cetma »), οργανώσεως η οποία εκπροσωπεί ουσιαστικά όλους τους κοινοτικούς παραγωγούς ηλεκτρονικών γραφομηχανών, η Κοινότητα κίνησε διαδικασία αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις εισαγωγές στην Κοινότητα ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας, οι οποίες κατασκευάζονται από ορισμένες εταιρίες μεταξύ των οποίων και η Tokyo Electric Company Ltd (« TEC »).

* Μετάφραση από τα αγγλικά.

Η ΤΕC είναι ιαπωνική εταιρία, η οποία παράγει και πωλεί ταμειακές μηχανές, ηλεκτρονικές ζυγαριές, διάφορα άλλα προϊόντα, καθώς και — από τα τέλη του 1982 — ηλεκτρονικές γραφομηχανές. Άνω του 50 % των μετοχών της ΤΕC ανήκουν στην Toshiba Corporation, δεύτερο μεγαλύτερο ιάπωνα κατασκευαστή ηλεκτρικών συσκευών. Στην Κοινότητα διαθέτει θυγατρικές εταιρίες που ανήκουν στην αποκλειστική της κυριότητα και διανέμουν τα προϊόντα της στη Γαλλία, το Βέλγιο, τη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο. Σε άλλα κράτη μέλη, η ΤΕC διανέμει τα προϊόντα της μέσω ανεξαρτήτων διανομέων. Ένα μέρος των εξαγωγών ηλεκτρονικών γραφομηχανών της ΤΕC προς την Κοινότητα συνίσταται σε « πωλήσεις OEM » ( original equipment manufacturer ) προς ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, όπως η UTAX GmbH στη Γερμανία ή η Esselte στη Δανία, οι οποίες μεταπωλούν τις γραφομηχανές ΤΕC με το δικό τους σήμα.

Στις 20 Δεκεμβρίου 1984, η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό 3643/84, με τον οποίο επέβαλε προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ σε ορισμένες εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας ( ΕΕ 1984, L 335, σ. 43 ) ( στο εξής: κανονισμός περί επιβολής προσωρινού δασμού ), ειδικότερα δε προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ 6,9 % στις εισαγωγές των ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας που κατασκευάζονταν και εξάγονταν από την ΤΕC.

Σύμφωνα με το βασικό κανονισμό ( άρθρο 11, παράγραφος 5 ), οι προσωρινοί δασμοί ισχύουν για μέγιστη περίοδο τεσσάρων μηνών, η οποία μπορεί να παραταθεί υπό ορισμένες προϋποθέσεις για δύο ακόμα μήνες. Ο κανονισμός περί επιβολής προσωρινού δασμού όριζε ρητώς ( άρθρο 3 ) ότι ίσχυε για περίοδο τεσσάρων μηνών από τις 23 Δεκεμβρίου 1984, εκτός εάν το Συμβούλιο θέσπιζε οριστικά μέτρα πριν από τη λήξη της περιόδου αυτής, πράγμα το οποίο δεν συνέβη. Ωστόσο, με τον κανονισμό 1015/85, της 19ης Απριλίου 1985, για παράταση της επιβολής προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας ( ΕΕ 1985, L 108, σ. 18· και διορθωτικό στην ΕΕ 1985, L 112, σ. 59 ), το Συμβούλιο, κατόπιν προτάσεως της Επιτροπής, αποφάσισε την παράταση της ισχύος του προσωρινού δασμού αντιντάμπινγκ που είχε επιβληθεί με τον κανονισμό 3643/84 για περίοδο μη υπερβαίνουσα τους δύο μήνες ( άρθρο 1 ).

Στις 19 Ιουνίου 1985, το Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 1698/85 για την επιβολή οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας ( ΕΕ 1985, L 163, σ. 1 ) ( στο εξής: κανονισμός περί επιβολής οριστικού δασμού ), με τον οποίο επέβαλε οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών καταγωγής Ιαπωνίας, με συντελεστή δασμού 21 % όσον αφορά τις γραφομηχανές κατασκευής ΤΕC ( άρθρο 1 ), και ο οποίος άρχισε να ισχύει από τις 23 Ιουνίου 1985 ( άρθρο 3 ). Ο κανονισμός αυτός προέβλεπε επίσης ( άρθρο 2 ) την είσπραξη του προσωρινού δασμού που είχε επιβληθεί στην ΤΕC με τον προσωρινό συντελεστή ( 6,9 % ).

Με δικόγραφο που κατέθεσαν στις 19 Αυγούστου 1985, η ΤΕC και οι θυγατρικές της εταιρίες ΤΕC Belgium SA του Βελγίου ( στο εξής: ΤΕC Βελγίου ), ΤΕC Elektronik GmbH της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ( στο εξής: ΤΕC Γερμανίας ), ΤΕC Europe Company Ltd της Αγγλίας ( στο εξής: ΤΕC Ηνωμένου Βασιλείου ) και ΤΕC France SA της Γαλλίας ( στο εξής: ΤΕC Γαλλίας ) άσκησαν προσφυγή κατά του Συμβουλίου ( υπόθεση 260/85 ), ζητώντας από το Δικαστήριο:

α) να ακυρώσει τα άρθρα 1 και 2 του κανονισμού 1698/85 του Συμβουλίου, καθόσον τα άρθρα αυτά εφαρμόζονταν στις ηλεκτρονικές γραφομηχανές κατασκευής της προσφεύγουσας·

β) να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.

Με άλλο δικόγραφο που κατέθεσαν στις 22 Αυγούστου 1985, οι ίδιες προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτηση λήψεως προσωρινών μέτρων, ζητώντας την αναστολή της εφαρμογής του οριστικού δασμού αντιντάμπινγκ (υπόθεση 260/85 R). Ο πρόεδρος του Δικαστηρίου, με Διάταξη της 18ης Οκτωβρίου 1985, απέρριψε την αίτηση και επιφυλάχθηκε ως προς τα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων (Συλλογή 1985, σ. 3467).

Ο κανονισμός περί επιβολής οριστικού δασμού προβλέπει ότι ορισμένες «μικρού μεγέθους ηλεκτρονικές γραφομηχανές» πρέπει να εξαιρεθούν από την εφαρμογή του δασμού επειδή υπάγονται σε κατηγορία διαφορετική από την κατηγορία των γραφομηχανών που παράγονται και αποτέλεσαν το αντικείμενο έρευνας εντός της Κοινότητας (τεσσαρακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη), περιέχει δε κατάλογο των εξαιρουμένων μοντέλων (άρθρο 1, παράγραφος 3). Ο κατάλογος αυτός έχει επανειλημμένως επεκταθεί: κανονισμός 3002/85 του Συμβουλίου (ΕΕ 1985, L 288, σ. 5), κανονισμός 2127/86 του Συμβουλίου (ΕΕ 1986, L 187, σ. 3) και κανονισμός 547/87 του Συμβουλίου (ΕΕ 1987, L 56, σ. 1).

Ο συντελεστής του οριστικού δασμού που επιβλήθηκε στην ΤΕC με τον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού αυξήθηκε, με σκοπό να διορθωθεί σφάλμα υπολογισμού, από 21 σε 24 % με το άρθρο 1 του κανονισμού 113/86 του Συμβουλίου (ΕΕ 1986, L 17, σ. 2). Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 2 Μαΐου 1986, η ΤΕC άσκησε άλλη προσφυγή (υπόθεση 106/86), ζητώντας από το Δικαστήριο: α) να ακυρώσει το άρθρο 1 του κανονισμού 113/86, καθόσον το άρθρο αυτό εφαρμόζεται στις ηλεκτρονικές γραφομηχανές που κατασκευάζει η ΤΕC, και β) να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα. Τα επιχειρήματα που προβάλλονται στην υπόθεση αυτή συμπίπτουν κατ' ουσία με τα επιχειρήματα που προβάλλονται στην υπόθεση 260/85, πέραν του ότι το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη λόγω εκκρεμοδικίας και ελλείψεως χωριστών λόγων ακυρώσεως αφορώντων ειδικά τον κανονισμό 113/86. Ζητεί, ως εκ τούτου, από το Δικαστήριο να καταδικάσει, εν πάση περιπτώσει, την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα. Με Διάταξη της 11ης Μαρτίου 1987, το Δικαστήριο αποφάσισε τη συνεκδίκαση των υποθέσεων 260/85 και 106/86.

Η Επιτροπή και η Cetma άσκησαν παρέμβαση υπέρ του Συμβουλίου. Η UTAX GmbH (γερμανική εταιρία μη συνδεόμενη με σχέση κυριότητας προς την ΤΕC, και η οποία εισάγει μεταξύ άλλων ηλεκτρονικές γραφομηχανές της ΤΕC, βάσει πωλήσεων OEM, και τις πωλεί με το δικό της σήμα) άσκησε παρέμβαση υπέρ της ΤΕC.

Πολλά επιχειρήματα αναφέρονται στη μεταχείριση που επιφυλάχθηκε από τις κοινοτικές αρχές σε έναν άλλο ιάπωνα παραγωγό και εξαγωγέα ηλεκτρονικών γραφομηχανών, τη Nakajima All Cie Ltd (στο εξής: Nakajima), η οποία περιλαμβάνεται στις εταιρίες που αφορούσε η έρευνα. Πρώτον, με το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού περί επιβολής προσωρινού δασμού, η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία αντιντάμπινγκ όσον αφορά τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές που κατασκευάζει και εξάγει η Nakajima, αφού διαπίστωσε περιθώριο ντάμπινγκ 1,2 %, το οποίο θεώρησε ελάχιστο (εικοστή όγδοη και εικοστή ένατη αιτιολογική σκέψη). Η Nakajima εξαιρέθηκε, επίσης, ρητώς από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού (άρθρο 1, παράγραφος 2), αλλά συγχρόνως η

Επιτροπή κίνησε εκ νέου τη διαδικασία ενόψει νέων διαπιστώσεων όσον αφορά την αποδοτικότητα στην ιαπωνική αγορά (ΕΕ 1985, C 149, σ. 3). Στη συνέχεια, η Επιτροπή, με τον κανονισμό 2812/85 της 7ης Οκτωβρίου 1985 (ΕΕ 1985, L 266, σ. 5), επέβαλε προσωρινό δασμό αντιντάμπινγκ 28 % στις εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών της Nakajima καταγωγής Ιαπωνίας, με έναρξη ισχύος από 10 Οκτωβρίου 1985. Ωστόσο, κατόπιν διαμαρτυριών της Nakajima και ενός « μη συνδεδεμένου εισαγωγέα », η Επιτροπή αναθεώρησε τη θέση της, χρησιμοποιώντας μια « αναπροσαρμοσμένη περίοδο έρευνας » και ένα μικρότερο περιθώριο κέρδους για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, και περάτωσε και πάλι τη διαδικασία όσον αφορά τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές κατασκευής Nakajima, με την απόφαση 86/34/ΕΟΚ της 12ης Φεβρουαρίου 1986 (ΕΕ 1986, L 40, σ. 29). Το αποτέλεσμα είναι ότι η Nakajima δεν υποχρεούται να καταβάλει κανένα προσωρινό δασμό, τα ποσά δε που έχει ήδη καταβάλει ως εγγύηση για τον προσωρινό δασμό επιστρέφονται δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού· τελικά, η Nakajima δεν υποχρεώθηκε να καταβάλει δασμό αντιντάμπινγκ.

Τέλος, πρέπει να προστεθεί ότι, μετά την περάτωση της έγγραφης διαδικασίας και πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση στην υπό κρίση υπόθεση, το Δικαστήριο, στις 7 Μαΐου 1987, εξέδωσε σειρά αποφάσεων (στις υποθέσεις 240/84, NTN Tokyo κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1809· 255/84, Nachi Fujikoshi κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1861· 256/84, Koyo Seiko κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1899· 258/84, Nippon Seiko κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1923, και 260/84, Minebea κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1987, σ. 1975, υποθέσεις « ενσφαίρων μικροτριβέων »), στις οποίες θίγονται ορισμένα θέματα που τίθενται και στις υπό κρίση υποθέσεις.

Η ΤΕC προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως. Οι λόγοι αυτοί αφορούν:

1) το περιθώριο κέρδους που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας,

2) τα έξοδα πωλήσεως που περιελήφθησαν στην κατασκευασμένη κανονική αξία,

3) την αντιμετώπιση των εξόδων πωλήσεως της ΤΕC France και

4) τον υπολογισμό της ζημίας.

**Πρώτος λόγος ακυρώσεως: το περιθώριο κέρδους που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας**

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που κάλυψε η έρευνα της Επιτροπής (1 Απριλίου 1983 έως 31 Μαρτίου 1984), η ΤΕC δεν πραγματοποίησε πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών εντός της Ιαπωνίας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού, ως κανονική αξία έπρεπε να εκληφθεί είτε η συγκρίσιμη τιμή του ομοειδούς προϊόντος κατά την εξαγωγή του προς τρίτη χώρα, είτε η κατασκευασμένη αξία. Οι κοινοτικές αρχές επέλεξαν τη δεύτερη. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού, η κατασκευασμένη αξία « προσδιορίζεται προσθέτοντας το κόστος παραγωγής και ένα λογικό περιθώριο κέρδους ». Η διάταξη αυτή διευκρινίζει περαιτέρω: « Κατά γενικό κανόνα και υπό τον όρο ότι πραγματοποιείται πραγματικό κέρδος κατά τις πωλήσεις προϊόντων της ιδίας γενικής κατηγορίας στην εσωτερική αγορά της χώρας καταγωγής, η προσαύξηση για το κέρδος δεν θα πρέπει να είναι μεγαλύτερη από το κανονικό κέρδος. Σε άλλες περιπτώσεις, αυτή η προσαύξηση καθορίζεται επί οποιασδήποτε λογικής βάσεως χρησιμοποιώντας τις διαθέσιμες πληροφορίες. »

Με τον κανονισμό περί επιβολής προσωρινού δασμού, « θεωρήθηκε εύλογο » ένα περιθώριο κέρδους 10 % (δέκατη έκτη αιτιολογική

σκέψη), αλλά, όπως ανέφερε η Επιτροπή στο Δικαστήριο, ο συντελεστής αυτός καθορίστηκε απλώς κατ' εκτίμηση και αναθεωρήθηκε υπό το φως των διαπιστώσεων στη συνέχεια της έρευνας. Με τον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού, « θεωρήθηκε εύλογο να συμπεριληφθεί στην [κατασκευαμένη] αξία των... τύπων γραφομηχανών [της TEC] περιθώριο 32,39 % επί του κύκλου εργασιών », ήτοι 47,92 % επί του κόστους (δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη).

Εκ πρώτης όψεως, ένα περιθώριο κέρδους 47,92 % επί του κόστους δεν φαίνεται απίθανο, καίτοι ήταν πολύ μεγαλύτερο από το ποσοστό που χρησιμοποιήθηκε στον κανονισμό περί επιβολής προσωρινού δασμού και από τα περιθώρια κέρδους που είχαν γίνει δεκτά με ορισμένους προγενέστερους κοινοτικούς κανονισμούς αντιντάμπινγκ και τα οποία δεν υπερέβαιναν το 10 %. Η δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού εξηγεί ότι, όπου για ορισμένους κατασκευαστές η κανονική αξία καθορίστηκε βάσει των εσωτερικών πωλήσεών τους (και δεν κατασκευάστηκε), διαπιστώθηκαν σημαντικά περιθώρια κέρδους. Το χαμηλότερο ανερχόταν σε 32,39 % του κύκλου εργασιών (47,92 % του κόστους). Θεωρήθηκε, επομένως, εύλογο να περιληφθεί το μέγεθος αυτό στην κατασκευασμένη αξία και των μοντέλων της TEC, ως κανονικό περιθώριο κέρδους στην εσωτερική αγορά. Απαντώντας στους ισχυρισμούς των εξαγωγέων που υποστηρίζουν ότι το περιθώριο κέρδους είναι υπερβολικό και οφείλεται σε ειδικές περιστάσεις στην εσωτερική αγορά, η εν λόγω αιτιολογική σκέψη προσθέτει ότι « κανένα άλλο περιθώριο κέρδους δεν μπορεί να θεωρηθεί περισσότερο εύλογο από το [πραγματικό] ».

Η εξήγηση αυτή δεν κρίνεται ικανοποιητική από την *TEC*, η οποία υποστηρίζει ότι: α) είναι αδύνατο ένα τόσο υψηλό περιθώριο κέρδους όπως το 47,92 % να αποτελεί « λογικό περιθώριο κέρδους » ή « κανονικό κέρδος » υπό την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού· β) η εφαρμογή περιθωρίου κέρδους 47,92 % συνιστά παράβαση του κανόνα που θεσπίζεται με το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), και σύμφωνα με τον οποίο η προσαύξηση για το κέρδος δεν πρέπει να υπερβαίνει το « [κανονικώς πραγματοποιούμενο] κέρδος κατά τις πωλήσεις προϊόντων της ιδίας γενικής κατηγορίας στην εσωτερική αγορά της χώρας καταγωγής »· γ) η μέθοδος που χρησιμοποίησαν οι κοινοτικές αρχές για τον καθορισμό του « κανονικού κέρδους » στην υπό κρίση περίπτωση οδηγεί σε αυθαίρετα και μη δυνάμενα να προβλεφθούν αποτελέσματα, πράγμα το οποίο συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου· δ) η εφαρμογή, εκ μέρους των κοινοτικών αρχών, περιθωρίου κέρδους 47,92 % για τον οριστικό καθορισμό της κανονικής αξίας των προϊόντων της TEC συνιστά δυσμενή διάκριση, καθότι η Nakajima έτυχε διαφορετικής μεταχειρίσεως και ε) το περιθώριο κέρδους 47,92 % που χρησιμοποιήθηκε για τον οριστικό καθορισμό της κανονικής αξίας βασίζεται σε στοιχεία τα οποία δεν ανακοινώθηκαν στην προσφεύγουσα και των οποίων, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να γίνει νομίμως επίκληση από τις κοινοτικές αρχές.

Το Δικαστήριο, όταν εξετάζει αυτά (και άλλα παρόμοια) επιχειρήματα σε υποθέσεις όπου το Συμβούλιο και η Επιτροπή καλούνται να προβούν στην εκτίμηση πολυπλόκων οικονομικών καταστάσεων (όπως π. χ. στις διαδικασίες αντιντάμπινγκ), πρέπει να περιορίζει το δικαστικό έλεγχο αυτής της εκτιμήσεως στον έλεγχο της τηρήσεως των εφαρμοστέων διαδικαστικών κανόνων, της ουσιαστικής ακρίβειας των πραγματικών περιστατικών που ελήφθησαν υπόψη για την πραγματοποίηση της αμφισβητουμένης επιλογής, της ελλείψεως πρόδηλης πλάνης κατά την εκτίμηση των περιστατικών αυτών ή της ελλείψεως καταχρήσεως εξουσίας (βλέπε ιδίως σκέψη 21 της αποφάσεως στην υπόθεση 258/84, Nippon Seiko κατά Συμβουλίου, που προαναφέρθηκε).

Το βασικό ζήτημα που τίθεται εν προκειμένω είναι κατά πόσον αποτελεί προσήκουσα μέθοδο κατασκευής της κανονικής αξίας το να

αποδίδεται πλασματικά σε μια εταιρία που δεν πραγματοποιεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά το πραγματικό περιθώριο κέρδους άλλης εταιρίας στις εσωτερικές πωλήσεις της. Σκοπός της κατασκευής της κανονικής αξίας είναι να χρησιμεύσει ως υποκατάστατο της τιμής πωλήσεως στην εσωτερική αγορά, ως βάσεως της κανονικής αξίας, στις περιπτώσεις όπου οι πωλήσεις αυτές δεν καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση δίκαιης σύγκρισης. Μια μέθοδος κατασκευής της κανονικής αξίας η οποία προσεγγίζει τις πραγματικές εσωτερικές τιμές είναι σύμφωνη με το σκοπό αυτό. Οι σχετικές διατάξεις [άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού, ο οποίος στο θέμα αυτό ακολουθεί πιστά το άρθρο 2, παράγραφος 4, του κώδικα] προβλέπουν ότι στην κατασκευασμένη κανονική αξία περιλαμβάνεται ένα εύλογο περιθώριο κέρδους και ότι, κατά κανόνα, η προσαύξηση για το κέρδος δεν μπορεί να υπερβαίνει το κανονικό κέρδος (αν πραγματοποιείται τέτοιο κέρδος) κατά τις πωλήσεις προϊόντων της ιδίας γενικής κατηγορίας στην εσωτερική αγορά της χώρας καταγωγής. Η διάταξη αυτή δεν απαιτεί ρητώς να πραγματοποιείται το κέρδος αυτό από την ίδια εταιρία, αλλά μόνο να πραγματοποιείται « κανονικά » κατά τις πωλήσεις προϊόντων της ιδίας γενικής κατηγορίας. Στην υπό κρίση περίπτωση ως « ίδια γενική κατηγορία » θεωρήθηκε η κατηγορία των « ηλεκτρονικών γραφομηχανών ». Κατά τη γνώμη μου, η επιλογή αυτή ήταν ορθή και δεν δέχομαι ότι θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη μια ευρύτερη κατηγορία εξοπλισμού γραφείου. Αν η Επιτροπή διαπίστωσε ότι από τις πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών στην ιαπωνική αγορά κανονικά πραγματοποιείται κέρδος, θεωρώ ότι το να περιληφθεί το κέρδος αυτό στην κατασκευή της κανονικής αξίας, όσον αφορά τις εταιρίες που δεν πραγματοποιούσαν πωλήσεις στην ιαπωνική αγορά, ήταν σύμφωνο με το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού.

Η *Επιτροπή* διαπίστωσε ότι στην εσωτερική αγορά κέρδη πραγματοποιούσαν τρεις εταιρίες, με διαφορετικό ποσοστό η καθεμία: η Brother, 71 % η Silver Seiko, 61 % και η Canon, 47,92 %. Όταν, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, πραγματοποιούνται κέρδη από πολλές εταιρίες, θεωρώ ότι η Επιτροπή έχει το δικαίωμα, στο πλαίσιο της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, να συναγάγει το ποσοστό του κανονικού κέρδους από το μέσο όρο των διαφόρων περιθωρίων κέρδους που διαπιστώνει. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το μικρότερο από τα τρία περιθώρια (47,92 %), η ενέργειά της δε αυτή υπήρξε ευνοϊκότερη για την ενδιαφερόμενη εταιρία και, ως εκ τούτου, κατά μείζονα λόγο δεν υπερβαίνει τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως της Επιτροπής.

Ο ισχυρισμός περί παραβιάσεως της αρχής της ασφάλειας του δικαίου ως προς το θέμα αυτό είναι, κατά τη γνώμη μου, αβάσιμος. Υποστηρίζεται, πρώτον, ότι υπήρξε παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου, καθότι τα μοντέλα των οποίων το περιθώριο κέρδους χρησιμοποιήθηκε πωλούνται εντός της Ιαπωνίας σε πολύ μικρές ποσότητες ώστε να αποτελούν αξιόπιστη βάση για τη συναγωγή στατιστικών στοιχείων. Το επιχείρημα αυτό πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να απορριφθεί. Τα μοντέλα αυτά επωλούντο σε σχετικά σημαντικές ποσότητες, οι δε κοινοτικές αρχές δεν έλαβαν υπόψη τους τα κέρδη από τις πωλήσεις στην ιαπωνική εσωτερική αγορά παρά μόνον όταν οι πωλήσεις αυτές υπερέβαιναν κατ' όγκο το 5 % των εξαγωγών προς την Κοινότητα, κατώτατο όριο του οποίου η θέσπιση απέβλεπε ακριβώς στην ασφάλεια του δικαίου (τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής του οριστικού δασμού). Υποστηρίζεται, επίσης, ότι είναι αυθαίρετη η υπόθεση ότι η ΤΕC πωλούσε επιτυγχάνοντας το ίδιο περιθώριο κέρδους με την Canon. Καίτοι είναι αληθές ότι αυτό αποτελεί απλώς υπόθεση εκ μέρους των κοινοτικών αρχών, το επιχείρημα αυτό στερείται σημασίας δεδομένου ότι η υπόθεση αυτή ήταν η πλέον ευνοϊκή για την ΤΕC. Όπως ανέφερα προηγουμένως, οι κοινοτικές αρχές δεν ήταν υποχρεωμένες να αποδώσουν στην ΤΕC το μικρότερο από τα τρία πραγμα-

τικά περιθώρια κέρδους που είχαν διαπιστωθεί, αλλά μπορούσαν νομίμως να έχουν χρησιμοποιήσει το μέσο όρο των τριών, πράγμα το οποίο θα είχε οδηγήσει σε μεγαλύτερο περιθώριο κέρδους. Στη συνέχεια, υποστηρίζεται ότι η μέθοδος καθορισμού του « λογικού περιθωρίου κέρδους » για την κατασκευή της κανονικής αξίας οδηγεί σε αποτελέσματα μη δυνάμενα να προβλεφθούν. Στο μέτρο που μία εταιρία ( εν προκειμένω η TEC ) δεν γνωρίζει ακριβώς τα κέρδη μιας άλλης εταιρίας ( εν προκειμένω της Canon ), πράγματι αυτή η μέθοδος καθορισμού του « λογικού περιθωρίου κέρδους » για την κατασκευή της κανονικής αξίας συνεπάγεται για την πρώτη εταιρία αδυναμία, σε ορισμένο βαθμό, προβλέψεως των αποτελεσμάτων. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι η μέθοδος αυτή συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου. Θα πρέπει να εξεταστούν οι συνέπειες της ενδεχομένης παραβιάσεως της εν λόγω αρχής. Κατά την TEC, η μέθοδος αυτή έχει ως συνέπεια να μη γνωρίζει ποτέ ο εξαγωγέας πώς να διαμορφώσει τις τιμές του ώστε να αποφύγει το ντάμπινγκ, καθώς και να μη μπορεί να λάβει μέτρα προς το σκοπό αυτό. Τούτο δεν είναι απολύτως ακριβές. Θα έρθει οπωσδήποτε η στιγμή που ο εξαγωγέας θα γνωρίζει το ενδεχόμενο της διαπιστώσεως ντάμπινγκ και τότε θα μπορέσει να αυξήσει τις τιμές του προκειμένου να εξαλείψει το ντάμπινγκ: άρθρο 10 του βασικού κανονισμού. Αν η προθεσμία που αναφέρεται στο άρθρο 10, παράγραφος 1, έχει παρέλθει, μπορεί να αυξήσει οικειοθελώς τις τιμές του και να ζητήσει αναθεώρηση του κανονισμού περί επιβολής δασμού αντιντάμπινγκ, κατ' εφαρμογή του άρθρου 14 του βασικού κανονισμού. Όταν, όπως στην υπό κρίση περίπτωση, ο εξαγωγέας εμμένει στην εφαρμογή τιμών οι οποίες έχει αποδειχθεί ότι αποτελούν τιμές ντάμπινγκ, δεν μπορεί πλέον να παραπονείται για παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου. Ακόμα και όταν αφορά προγενέστερη περίοδο, η αρχή της ασφάλειας του δικαίου πρέπει να σταθμίζεται, μεταξύ άλλων, σε σχέση με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Αν, σύμφωνα με το επιχείρημα της TEC, το πραγματικό περιθώριο κέρδους δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή της κανονικής αξίας, η εναλλακτική λύση θα ήταν η χρησιμοποίηση πλασματικού κέρδους. Για τους λόγους που αναπτύσσονται στην επόμενη παράγραφο, η λύση αυτή θα μπορούσε να οδηγήσει σε διακρίσεις μεταξύ δύο κατηγοριών εξαγωγέων, στην περίπτωση δε αυτή η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως υπερισχύει της αρχής της ασφάλειας του δικαίου ή, τουλάχιστον, η τήρηση της πρώτης αντισταθμίζει την παραβίαση της δεύτερης. Κατά τη γνώμη μου, δεν αποδείχτηκε ότι η μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό ενός « λογικού περιθωρίου κέρδους » συνιστά παραβίαση της αρχής της ασφάλειας του δικαίου.

Θεωρώ απορριπτέο τον ισχυρισμό ότι στα μοντέλα για τα οποία κατασκευάζεται η κανονική αξία πρέπει να εφαρμόζεται ένα υποθετικό περιθώριο κέρδους, ενώ εφαρμόζονται πραγματικά περιθώρια κέρδους όσον αφορά τα μοντέλα των οποίων η κανονική αξία βασίζεται στις πωλήσεις που πραγματοποιούνται στην εσωτερική αγορά. Ενώ μπορούν να χρησιμοποιηθούν υποθετικά περιθώρια λόγω ελλείψεως λεπτομερών στοιχείων, π. χ. στα αρχικά στάδια της διαδικασίας, όταν υπάρξει ακριβής υπολογισμός των κανονικών κερδών κατά τις πωλήσεις στην εσωτερική αγορά, ο σχετικός αριθμός κατά κανόνα πρέπει, ή εν πάση περιπτώσει μπορεί, να χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή της κανονικής αξίας, σύμφωνα με την προτελευταία φράση του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β ), σημείο ii ). ( Σύμφωνα με την τελευταία φράση της εν λόγω διατάξεως, σε άλλες περιπτώσεις, η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να καθορίσει το περιθώριο κέρδους « επί οποιασδήποτε λογικής βάσεως », καίτοι αυτό δεν συμβαίνει στην προκειμένη περίπτωση ). Από τη διάταξη αυτή δεν προκύπτει καμία υποχρέωση της Επιτροπής να εξακολουθήσει να εφαρμόζει ένα υποθετικό περιθώριο κέρδους όταν πλέον έχει καθορίσει το « κανονικό κέρδος ». Επιπλέον, αυτός ο τρόπος ενέργειας θα μπορούσε να δημιουργήσει ανισότητα μεταξύ, αφενός, των περιπτώσεων στις οποίες κατασκευάζεται η κανονική αξία ( με την εφαρμογή ενός υποθετικού περιθωρίου κέρδους, έστω 10 % ) και, αφετέρου, των περιπτώσεων στις οποίες η κανονική αξία καθορίζεται βάσει της τιμής που εφαρμόζεται στις εσωτερικές πωλήσεις ( με περιθώριο κέρδους από 47 έως 71 % ).

Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι είναι, καταρχήν, θεμιτή η χρησιμοποίηση του

πραγματικού περιθωρίου κέρδους όσον αφορά τις πωλήσεις μιας εταιρίας στην εσωτερική αγορά και ο καθορισμός, βάσει αυτού, του περιθωρίου κέρδους μιας άλλης εταιρίας, η οποία δεν πραγματοποιεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά, προκειμένου να κατασκευαστεί η κανονική αξία των προϊόντων της. Το ζήτημα που τίθεται στη συνέχεια είναι κατά πόσο καθορίστηκε ορθώς το συγκεκριμένο περιθώριο κέρδους που αποδόθηκε στην ΤΕC.

Υποστηρίχθηκε ότι παρεισέφρησαν λάθη κατά τον καθορισμό των περιθωρίων κέρδους όσον αφορά τις πωλήσεις της Brother και της Silver Seiko στην εσωτερική αγορά. Το ζήτημα αυτό είναι άνευ σημασίας στην υπό κρίση περίπτωση, δεδομένου ότι τα εν λόγω περιθώρια κέρδους δεν εφαρμόστηκαν στην ΤΕΨ· στην υπό κρίση περίπτωση εφαρμόστηκε μόνο το περιθώριο κέρδους της Canon. Υποστηρίχθηκε ότι το περιθώριο κέρδους της Canon όσον αφορά τις πωλήσεις στην εσωτερική αγορά υπολογίστηκε εσφαλμένα, ιδίως διότι περιελήφθη ένα μεγάλο μέρος των εξόδων διαφημίσεως, τα οποία ήταν ασυνήθως υψηλά, καθότι απέβλεπαν στο να καταστήσουν γνωστό ένα νέο προϊόν. Για τους λόγους που αναπτύσσω στις προτάσεις μου στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 277 και 300/85, Canon κατά Συμβουλίου, στις οποίες και παραπέμπω, θεωρώ ότι το περιθώριο κέρδους των πωλήσεων της Canon στην εσωτερική αγορά υπολογίστηκε ορθώς και, κατά συνέπεια, ο ανωτέρω ισχυρισμός είναι αβάσιμος. Ακόμα και αν, αντίθετα απ' ό,τι πιστεύω, ο καταλογισμός των εξόδων διαφημίσεως της Canon υπήρξε εσφαλμένος, η ίδια η Canon αναφέρει ότι η επιπλέον δαπάνη για τη διαφήμιση ήταν εξαιρετική και προσωρινή· κατά συνέπεια, το διαπιστωθέν περιθώριο κέρδους δεν παύει να αποτελεί βάσιμη ένδειξη περί των κερδών που « πραγματοποιούνται κανονικά » στην εσωτερική αγορά και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, σύμφωνα με το βασικό κανονισμό, για την κατασκευή της κανονικής αξίας και των προϊόντων της ΤΕC.

Δεδομένου ότι, κατά την άποψη αυτή, το « κανονικό κέρδος » που πραγματοποιείται στην εσωτερική αγορά διαπιστώθηκε εγκύρως, δεν είναι δυνατόν το περιθώριο κέρδους να υπήρξε τόσο υψηλό ώστε να μην είναι « λογικό » υπό την έννοια της πρώτης φράσεως του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού, καθώς και του άρθρου 2, παράγραφος 4, του κώδικα. Οι διατάξεις αυτές αναφέρουν λεπτομερώς τι πρέπει να νοηθεί ως « λογικό », τόσο δε από το γράμμα όσο και από το πνεύμα του προκύπτει ότι ένα εγκύρως διαπιστωθέν πραγματικό περιθώριο κέρδους στις εσωτερικές πωλήσεις αποτελεί την πρώτη ένδειξη που θα πρέπει να θεωρηθεί « λογική ». Όπως αναφέρεται στη δέκατη έκτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού, « κανένα άλλο περιθώριο κέρδους δεν μπορεί να θεωρηθεί περισσότερο εύλογο από το [ τρέχον ] πραγματικό ».

Μολονότι δεν τίθεται, επομένως, ζήτημα, εκφράζω την άποψη ότι ένα περιθώριο κέρδους 47,92 % δεν είναι, αυτό καθαυτό, υπερβολικό. Το Συμβούλιο και η Cetma αναγνωρίζουν ότι το περιθώριο αυτό φαίνεται υψηλό, αναφέρουν, ωστόσο, ότι η πραγματοποίηση υψηλών κερδών είναι δυνατή στην υπερπροστατευμένη ιαπωνική αγορά. Η ΤΕC δεν ανέτρεψε το επιχείρημα αυτό. Υποστήριξε ότι έπρεπε να είχαν ληφθεί υπόψη τα περιθώρια κέρδους όσον αφορά τις μηχανές γραφείου γενικώς. Κατά την άποψή μου, το επιχείρημα αυτό δεν πρέπει να γίνει δεκτό: η κατηγορία αυτών των προϊόντων είναι παρά πολύ ευρεία, τα δε χαρακτηριστικά τους ( π. χ. καινοτομία και τεχνολογικές επιδόσεις ) ποικίλλουν αρκετά ώστε να μπορούν να αποτελέσουν τη βάση λυσιτελούς συγκρίσεως. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β ), σημείο ii ), η σύγκριση αυτή περιορίζεται στα « [ προϊόντα ] της ιδίας γενικής κατηγορίας », η δε Επιτροπή, εκτιμώντας ότι η κατηγορία αυτή περιελάμβανε μόνο τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές, έκανε ορθή χρήση των εξουσιών της.

Κατά συνέπεια, καταλήγω επ' αυτού στο συμπέρασμα ότι ορθώς καθορίστηκε περιθώριο κέρδους 47,92 % όσον αφορά την ΤΕC.

Η *TEC* ισχυρίζεται επίσης ότι, εφόσον για τον υπολογισμό της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία περιελήφθη στην τιμή-στόχο του κοινοτικού προϊόντος περιθώριο κέρδους 10 % ( τριακοστή τρίτη και τριακοστή τέταρτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού ), έπρεπε να χρησιμοποιηθεί ανάλογο μέγεθος για την κατασκευή της κανονικής αξίας των προϊόντων της TEC. Χρησιμοποιήθηκαν τιμές πωλήσεως-στόχοι επειδή οι πραγματικές τιμές που εφάρμοζαν οι κοινοτικοί παραγωγοί είχαν συμπιεστεί λόγω των χαμηλών τιμών των ιαπωνικών εισαγομένων προϊόντων ( τριακοστή τρίτη αιτιολογική σκέψη ). Δεδομένου ότι η τιμή πωλήσεως-στόχος ήταν εντελώς πλασματική, το περιθώριο κέρδους που περιελάμβανε η τιμή αυτή δεν μπορούσε παρά να είναι ένα κατ' εκτίμηση περιθώριο: αντίθετα προς ό,τι συνέβη όσον αφορά την κανονική αξία, δεν πραγματοποιούνταν στην κοινοτική αγορά πραγματικές πωλήσεις στη φυσιολογική τιμή, οι οποίες να μπορούν να χρησιμοποιηθούν προς το σκοπό αυτό. Εφόσον η πραγματική απόδοση της κοινοτικής βιομηχανίας κατά την περίοδο της έρευνας ήταν κάτω από το επίπεδο που εξασφαλίζει τη βιωσιμότητα της εν λόγω βιομηχανίας ( τριακοστή πρώτη αιτιολογική σκέψη ), η Επιτροπή αναγκάστηκε να καθορίσει το κέρδος σε ένα υποθετικό επίπεδο, το οποίο να καθιστά δυνατή την επιβίωση της βιομηχανίας αυτής. Η κοινοτική βιομηχανία υποστήριξε ότι ήταν αναγκαίο ένα ποσοστό 20 % επί του κύκλου εργασιών, προ της επιβολής του φόρου, αλλά η Επιτροπή θεώρησε ότι ένα περιθώριο κέρδους 10 % επί των πωλήσεων ήταν αρκετό, λαμβανομένων υπόψη ορισμένων στοιχείων που απαριθμούνται λεπτομερώς στην τριακοστή πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού. Ως εκ τούτου, μόνο ένα κατ' εκτίμηση ποσοστό κέρδους μπορούσε να περιληφθεί στην τιμή πωλήσεως-στόχο του κοινοτικού προϊόντος, ενώ ο περιορισμός αυτός δεν ίσχυε όσον αφορά το περιθώριο κέρδους που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας του ιαπωνικού προϊόντος. Αντιθέτως, το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β ), σημείο ii ), του βασικού κανονισμού ειδικώς αναφέρει ότι τα πραγματικά κέρδη που πραγματοποιούνται κανονικά στην εσωτερική αγορά πρέπει, « κατά γενικό κανόνα », να λαμβάνονται ως ένδειξη.

Επιπλέον, κατά το σύστημα τόσο του βασικού κανονισμού όσο και του κώδικα, ο καθορισμός του περιθωρίου ντάμπινγκ ( ο οποίος προϋποθέτει υπολογισμό της κανονικής αξίας ) και ο υπολογισμός της ζημίας αποτελούν διαφορετικές πράξεις και πρέπει να διακρίνονται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας. Αποτελούν τις δύο βασικές προϋποθέσεις και πρέπει να πληρούνται και οι δύο, ανεξάρτητα η μία από την άλλη, προκειμένου να επιβληθεί δασμός αντιντάμπινγκ. Λόγω αυτής της θεμελιώδους διακρίσεως, το σύστημα του βασικού κανονισμού ( και του κώδικα ) δεν απαιτεί την ύπαρξη συνάφειας μεταξύ του κατ' εκτίμηση υπολογιζομένου κέρδους επί των κοινοτικών προϊόντων προς το σκοπό του υπολογισμού της ζημίας και του περιθωρίου κέρδους που χρησιμοποιείται για την κατασκευή της κανονικής αξίας των προϊόντων που παράγει η TEC. Το επιχείρημα αυτό πρέπει, επομένως, να απορριφθεί.

Όσον αφορά τον ισχυρισμό της TEC ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο δεν μπορούσαν να βασιστούν σε ορισμένα στοιχεία που δεν είχαν ανακοινωθεί στην TEC, το άρθρο 7 παράγραφος 4, στοιχείο α ), του βασικού κανονισμού προβλέπει ότι οι εξαγωγείς, όπως η TEC, μπορούν να λάβουν γνώση όλων των πληροφοριών που έχουν παρασχεθεί στην Επιτροπή από τα εμπλεκόμενα στην έρευνα μέρη, υπό την προϋπόθεση, μεταξύ άλλων, ότι οι πληροφορίες αυτές δεν είναι εμπιστευτικές υπό την έννοια του άρθρου 8 του βασικού κανονισμού, οι δε εξαγωγείς υποβάλλουν έγγραφη αίτηση στην Επιτροπή αναφέροντας τις ζητούμενες πληροφορίες. Το άρθρο 8 του βασικού κανονισμού θεσπίζει τις διατάξεις που διέπουν την εμπιστευτική μεταχείριση των πληροφοριών αυτών. Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι στην TEC παρασχέθηκαν όλες οι πληροφορίες των οποίων εδικαιούτο να λάβει γνώση δυνάμει των διατάξεων αυτών. Προς απόδειξη του ισχυρισμού του, το Συμβούλιο προσκόμισε στο Δικαστήριο τηλετυπήματα και έγγραφα, από τα οποία εμφαίνεται ότι η TEC ενημερώθηκε για το εφαρμοσθέν περιθώριο κέρδους και ότι, στη συνέχεια, της παρασχέθηκαν, κατόπιν αιτήσεώς της, άλλα στοιχεία όσον αφορά τα μοντέλα που χρησιμοποιήθηκαν, τα επιμέρους

περιθώρια κέρδους που διαπιστώθηκαν, τις ποσότητες που πωλήθηκαν στην εσωτερική αγορά, τη χρησιμοποιηθείσα μέθοδο για τον υπολογισμό του περιθωρίου κέρδους και τη σύνθεση του καταλόγου των πελατών. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι τα λοιπά στοιχεία που ζητήθηκαν δεν μπορούσαν να ανακοινωθούν γιατί ήταν εμπιστευτικά. Επομένως, στην ΤΕC παρασχέθηκαν άφθονα στοιχεία όσον αφορά το περιθώριο κέρδους που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας. Το μόνο για το οποίο διαμαρτύρεται πλέον είναι ότι δεν της παρασχέθηκαν στοιχεία σχετικά με την αφαίρεση του κόστους που αφορούσε τις πωλήσεις. Η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί, πρώτον, διότι από τα έγγραφα που προσκομίστηκαν δεν προκύπτει ότι η ΤΕC ζήτησε τις σχετικές πληροφορίες και, δεύτερον, διότι η Επιτροπή δεν μπορούσε να παράσχει τα στοιχεία — κατά τρόπο που να μπορεί η ΤΕC να τα ελέγξει — χωρίς να αποκαλύψει το όνομα της εταιρίας που αφορούσαν τα στοιχεία και να παραβεί, έτσι, την υποχρέωση εμπιστευτικής μεταχειρίσεως που υπέχει. Είμαι πεπεισμένος ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε στην ΤΕC όλα τα στοιχεία τα οποία όφειλε να της παράσχει, λαμβανομένης υπόψη της υποχρεώσεως εμπιστευτικής μεταχειρίσεως των στοιχείων, και, κατά συνέπεια, θεωρώ απορριπτέο τον ισχυρισμό αυτό.

Τέλος η ΤΕC ισχυρίζεται ότι οι ενέργειες του Συμβουλίου και της Επιτροπής συνιστούν διάκριση εις βάρος της ΤΕC και υπέρ της Nakajima όσον αφορά το « λογικό περιθώριο κέρδους » που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας. Διάκριση αποτελεί η αντιμετώπιση ομοίων καταστάσεων κατά διαφορετικό τρόπο ή διαφορετικών καταστάσεων κατά τον ίδιο τρόπο. Στον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού, χρησιμοποιήθηκε περιθώριο κέρδους « 32,39 % επί του κύκλου εργασιών » για την κατασκευή της κανονικής αξίας των προϊόντων της ΤΕC: στην απόφαση 86/34, χρησιμοποιήθηκε περιθώριο κέρδους « 26 % επί του κύκλου εργασιών » για την κατασκευή της κανονικής αξίας των προϊόντων της Nakajima. Αυτό αποτελεί σαφώς διαφορετική μεταχείριση και θα συνιστούσε δυσμενή διάκριση αν οι δύο εταιρίες βρίσκονταν στην ίδια κατάσταση. Η ΤΕC υποστηρίζει ότι όντως βρίσκονται στην ίδια κατάσταση· το Συμβούλιο και η Επιτροπή υποστηρίζουν το αντίθετο. Επαναλαμβάνουν κατ' ουσία τα αναφερόμενα στην πέμπτη αιτιολογική σκέψη της αποφάσεως 86/34, όπου διευκρινίζεται ότι η « ιδιάζουσα δομή » της Nakajima δικαιολογούσε τη χρησιμοποίηση μικρότερου περιθωρίου κέρδους. Στη συνέχεια, η αιτιολογική σκέψη αναφέρει τα εξής: « Για το σκοπό αυτό, η Nakajima υπέβαλε αποδεικτικά στοιχεία που έδειχναν ότι η Nakajima, αντίθετα προς όλες τις άλλες ιαπωνικές εταιρίες που αφορούσε η έρευνα σχετικά με τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές καταγωγής Ιαπωνίας, ήταν ουσιαστικά απλώς ένα εργοστάσιο που δεν διέθετε το παραδοσιακό δυναμικό πωλήσεων ή τις δομές πωλήσεως για οποιοδήποτε από τον περιορισμένο αριθμό προϊόντων που κατασκεύαζε. Η Nakajima πωλούσε τα προϊόντα της μόνο σε ελάχιστο αριθμό πελατών σε όλο τον κόσμο. Επομένως, θεωρήθηκε παράλογο να εφαρμοστεί για τη Nakajima το ίδιο περιθώριο κέρδους με αυτό που αναφέρεται στον κανονισμό ( ΕΟΚ ) αριθ. 1698/85, το οποίο καθορίσθηκε για εταιρία με εντελώς διαφορετικά χαρακτηριστικά ».

Δεν θεωρώ πειστικά τα επιχειρήματα αυτά. Για τους λόγους που ανέπτυξα προηγουμένως, θεωρώ ότι ήταν σύμφωνη προς το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β ), σημείο ii ), του βασικού κανονισμού η χρησιμοποίηση του κατωτάτου περιθωρίου κέρδους που είχε διαπιστωθεί όσον αφορά τις πραγματικές πωλήσεις στην ιαπωνική αγορά για την κατασκευή της κανονικής αξίας. Είναι δεδομένο ότι η κανονική αξία έπρεπε να κατασκευαστεί στην περίπτωση της Nakajima. Δεν είμαι πεπεισμένος ότι η δομή μιας εταιρίας μπορεί να μεταβάλει τη βάση υπολογισμού της αποδοτικότητας για την κατασκευή της εν λόγω κανονικής αξίας, ούτως ώστε να δικαιολογεί τη χρησιμοποίηση διαφορετικού περιθωρίου κέρδους από αυτό που λαμβάνεται υπόψη για τους άλλους εξαγω-

γείς, συμπεριλαμβανομένης της TEC. Ωστόσο, δεν θεωρώ αναγκαίο να διατυπώσω εμπεριστατωμένη άποψη επί του θέματος, δεδομένου ότι, αν το περιθώριο κέρδους που χρησιμοποιήθηκε στην περίπτωση της TEC ήταν νόμιμο από όλες τις άλλες πλευρές (και πιστεύω ότι ήταν), η διάκριση υπέρ της Nakajima μπορεί να αποτελέσει ελάττωμα όσον αφορά την απόφαση 86/34, όχι όμως και όσον αφορά τον κανονισμό που προσβάλλεται στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως. Στην υπό κρίση υπόθεση, η διάκριση αυτή δεν συνιστά, κατά τη γνώμη μου, παρατυπία ικανή να αιτιολογήσει την ακύρωση του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού· ούτε μπορεί η TEC να ζητήσει την εφαρμογή του περιθωρίου κέρδους 26 %, εφόσον το περιθώριο που πράγματι εφαρμόστηκε στην περίπτωσή της ήταν νόμιμο από πάσης απόψεως.

Κατά συνέπεια, θεωρώ ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η TEC και ο οποίος αφορά το «λογικό περιθώριο κέρδους» που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή της κανονικής αξίας των προϊόντων της πρέπει να απορριφθεί.

**Δεύτερος λόγος ακυρώσεως: τα έξοδα πωλήσεως που περιελήφθησαν στην κατασκευασμένη κανονική αξία**

Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η TEC αφορά το δεύτερο συνθετικό στοιχείο της κατασκευασμένης κανονικής αξίας, ήτοι το κόστος παραγωγής. Η *TEC* υποστηρίζει σχετικά ότι οι κοινοτικές αρχές, με το να περιλάβουν στο κόστος παραγωγής των προϊόντων της ένα ποσό που αφορούσε τα έξοδα πωλήσεως σε στάδιο εμπορίας μεταγενέστερο από το στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο» και αναφερόταν σε πωλήσεις προϊόντων άλλων εκτός των επιδίκων, εφάρμοσαν κατά τρόπο εσφαλμένο το βασικό κανονισμό ως προς τα εξής σημεία.

α) Η μέθοδος που χρησιμοποίησαν οι κοινοτικές αρχές για να διογκώσουν το κόστος παραγωγής των ηλεκτρονικών γραφομηχανών που κατασκευάζει η TEC, και η οποία συνίστατο στο συνυπολογισμό ενός ποσού για τα έξοδα πωλήσεως, τις διοικητικές δαπάνες και λοιπά γενικά έξοδα (έξοδα ΠΔΓ) της TEC Electronics Cie Ltd (στο εξής: TEC Electronics), θυγατρικής εταιρίας της TEC η οποία διανέμει κυρίως ταμειακές μηχανές και ηλεκτρονικές ζυγαριές — και όχι ηλεκτρονικές γραφομηχανές — στους τελικούς ιδίως καταναλωτές στην Ιαπωνία, αντιβαίνει στο άρθρο 2, παράγραφοι 9, 10 και 11, του βασικού κανονισμού.

β) Σκοπός της κατασκευασμένης αξίας δεν είναι ο καθορισμός της κανονικής αξίας «ως εάν» είχαν πραγματοποιηθεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά.

γ) Ακόμα και αν ο βασικός συλλογισμός των κοινοτικών αρχών ήταν ορθός, δεν θα δικαιολογούσε το συνυπολογισμό των εξόδων ΠΔΓ της TEC Electronics στο κόστος παραγωγής των ηλεκτρονικών γραφομηχανών της TEC.

δ) Τα μόνα έξοδα ΠΔΓ που πρέπει να ληφθούν, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), υπόψη για τον καθορισμό της κατασκευασμένης αξίας του εν λόγω προϊόντος είναι τα έξοδα που αφορούν το ίδιο το προϊόν και όχι αυτά που αφορούν την πώληση άλλων προϊόντων.

Οι ηλεκτρονικές γραφομηχανές, τουλάχιστον έως σήμερα, κατασκευάζονται με αλφαριθμικό πληκτρολόγιο (ήτοι με αραβικούς αριθμούς και λατινικά ψηφία) και όχι με ιαπωνικούς χαρακτήρες. Αντίθετα προς πολλά άλλα προϊόντα (π. χ. τους ένσφαιρους τριβείς), δεν μπορούν να πωληθούν κατά τον ίδιο τρόπο στην Ιαπωνία και στον υπόλοιπο κόσμο. Για τα προϊόντα αυτά, η αγορά στην Ιαπωνία είναι πολύ περιορισμένη, οι δε εταιρίες πωλούν κατά κανόνα σε χώρες που χρησιμοποιούν δυτικό

αλφάβητο ή σε άλλους οργανισμούς που διατηρούν επαφές με τις χώρες αυτές. Το προϊόν κατασκευάζεται στην Ιαπωνία προοριζόμενο ουσιαστικά για εξαγωγή, όπως προκύπτει από τα αριθμητικά στοιχεία που προσκομίστηκαν στο Δικαστήριο στο πλαίσιο των εκκρεμών σήμερα υποθέσεων, καθώς και από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα στην υπό κρίση υπόθεση πραγματοποιεί πωλήσεις αποκλειστικά προς εξαγωγή. Μία από τις κύριες εξαγωγικές αγορές του προϊόντος είναι φυσικά η ΕΟΚ.

Υπό τις συνθήκες αυτές, η ηθελημένη μη πραγματοποίηση πωλήσεων του προϊόντος στην εθνική αγορά δεν αποτελεί για τον κατασκευαστή μεγάλη θυσία.

Η ΤΕΟ ισχυρίζεται ότι η μέθοδος που συνίσταται στην κατασκευή της κανονικής αξίας ως εάν είχαν όντως πραγματοποιηθεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά είναι εσφαλμένη. Είμαι της γνώμης ότι το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί. Αν είχε την πρόθεση αυτή, ο νομοθέτης έπρεπε να είχε προβλέψει τη χρησιμοποίηση μόνο της « εγχώριας τιμής » ως στοιχείου συγκρίσεως με την τιμή εξαγωγής. Το γεγονός ότι τόσο ο κώδικας όσο και ο βασικός κανονισμός υιοθετούν την ευρύτερη έννοια της « κανονικής αξίας » αποδεικνύει ότι οι συντάκτες τους έκριναν ότι η έννοια της « εγχώριας τιμής » ήταν υπερβολικά στενή και θέλησαν να υιοθετήσουν μια ευρύτερη έννοια, η οποία να μπορεί να εφαρμοστεί σε μεγαλύτερο φάσμα καταστάσεων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της νομοθεσίας. Βασική έννοια παραμένει, ωστόσο, η έννοια της εγχώριας τιμής. Αυτό προκύπτει από την ιστορική εξέλιξη της νομοθεσίας και τη σημερινή της δομή, π. χ. από τη σειρά που ακολουθείται στα εδάφια του άρθρου 2, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού. Είναι, κατά τη γνώμη μου, ορθό να λεχθεί ότι, όπως υποστηρίζει και το Συμβούλιο, η κατασκευασμένη κανονική αξία αποτελεί απόπειρα κατασκευης ενός μεγέθους ισοδυνάμου της πραγματικής εσωτερικής τιμής, βασιζόμενη στην υπόθεση ότι έχουν πραγματοποιηθεί εσωτερικές πωλήσεις υπό συνθήκες στις οποίες η τιμή πωλήσεως αποτελεί αξιόπιστη ένδειξη. Η κατασκευή της κανονικής αξίας ως εάν είχαν πραγματοποιηθεί πωλήσεις κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις στην εσωτερική αγορά αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, καλό, αν όχι τον καλύτερο τρόπο κατασκευής της κανονικής αξίας, σύμφωνα με τη γενική οικονομία και το σκοπό της νομοθεσίας.

Ομοίως, αν παρείχετο η δυνατότητα στους εξαγωγείς να αποφεύγουν τη διαπίστωση ντάμπινγκ απλώς με το να μη διαθέτουν το προϊόν τους στην εσωτερική αγορά, η νομοθεσία θα καθίστατο εν πολλοίς γράμμα κενό περιεχομένου. Αυτό θα ήταν, κατά τη γνώμη μου, το αποτέλεσμα της αποδοχής της επιχειρηματολογίας της ΤΕΟ. Η ΤΕΟ δεν πραγματοποίησε πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών στην Ιαπωνία, τόσο, όμως, ο κώδικας όσο και ο βασικός κανονισμός προβλέπουν την κατασκευή της κανονικής αξίας ακριβώς για να εξασφαλίζεται, μεταξύ άλλων σε παρόμοιες περιπτώσεις, η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας αντιντάμπινγκ. Η κατασκευασμένη κανονική αξία περιλαμβάνει ένα « εύλογο » ποσό για το κόστος παραγωγής, ποιο δεν είναι το « εύλογο » ποσό κρίνεται αναγκαστικά με αναφορά στις συνθήκες υπό τις οποίες όντως πραγματοποιούνται οι πωλήσεις κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις στην εσωτερική αγορά. Το να κατασκευάζεται η κανονική αξία, στην περίπτωση αυτή, « ως εάν » είχαν όντως πραγματοποιηθεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά νομίζω ότι όχι μόνο εναπόκειται στην εξουσία των κοινοτικών αρχών, αλλά και αποτελεί τον πλέον ευνόητο τρόπο συμμορφώσεως προς το βασικό κανονισμό. Επιπλέον, η λύση αυτή παρουσιάζει το πλεονέκτημα ότι εφαρμόζει όμοια κριτήρια στους κατασκευαστές που πραγματοποιούν τις κατάλληλες πωλήσεις στην εσωτερική αγορά και σε εκείνους που δεν πραγματοποιούν, αποτρέποντας,

κατ' αυτόν τον τρόπο, τον κίνδυνο δημιουργίας διακρίσεων μεταξύ των δύο. Επομένως, το επιχείρημα της TEC, πέραν του κινδύνου δημιουργίας διακρίσεων που ενέχει, πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να απορριφθεί ιδίως όσον αφορά την περίπτωση του επιδίκου προϊόντος (το οποίο κατασκευάζεται κυρίως προς εξαγωγή), καθότι εξουδετερώνει τη νομοθεσία αντιντάμπινγκ.

Υπό το φως της ανωτέρω αναλύσεως, θεωρώ αδύνατη την αποδοχή του επιχειρήματος της TEC ότι η κατασκευασμένη κανονική αξία αφορά την αξία του προϊόντος που πωλείται προς εξαγωγή. Αυτό δεν είναι ακριβές. Αφορά την αξία του εξεταζομένου προϊόντος στην εσωτερική αγορά. Ο κανονισμός 789/82 (ΕΕ 1982, L 90, σ. 1) (ο «κανονισμός περί νημάτων βάμβακος καταγωγής Τουρκίας») δεν παρέχει κανένα σχετικό επιχείρημα στην TEC. Στην υπόθεση εκείνη, οι κοινοτικές αρχές δεν διέθεταν κανένα αξιόπιστο στοιχείο όσον αφορά τις πωλήσεις στην εσωτερική αγορά και, προκειμένου να κατασκευάσουν την κανονική αξία, αναγκάστηκαν να προσφύγουν στις διαθέσιμες πληροφορίες και, προς το σκοπό αυτό, να προβούν σε εικασίες βάσει των δαπανών που αφορούσαν τις εξαγωγές. Η λύση αυτή υπαγορεύθηκε από τις ιδιάζουσες περιστάσεις της υποθέσεως και δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα της γενικότερης αρχής που υποστηρίζει η TEC. Κατά τα λοιπά, οι ιδιάζουσες αυτές περιστάσεις δεν απαντώνται στην υπό κρίση υπόθεση, ούτως ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί ότι πρέπει εν προκειμένω να χρησιμοποιηθεί η ίδια μέθοδος.

Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι οι κοινοτικές αρχές καλώς κατασκεύασαν την κανονική αξία, όσον αφορά την TEC, «ως εάν είχαν πραγματοποιηθεί πωλήσεις στην εσωτερική αγορά» (δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού).

Όσον αφορά τα ακριβή μεγέθη που έπρεπε να περιληφθούν στο «κόστος παραγωγής», το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού διευκρινίζει ότι: το «κόστος παραγωγής υπολογίζεται με βάση το συνολικό κόστος κατά τις συνήθεις εμπορικές πράξεις, τόσο [το] πάγιο όσο και [το] μεταβλητό, στη χώρα καταγωγής, των υλικών και της κατασκευής, συν ένα εύλογο ποσό για τα έξοδα πωλήσεως, τα διοικητικά και άλλα γενικά έξοδα».

Η TEC ισχυρίζεται ότι τα έξοδα πωλήσεως της εταιρίας πωλήσεων TEC Electronics δεν έπρεπε να ληφθούν υπόψη κατά τον υπολογισμό αυτό. Το επιχείρημα αυτό πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να απορριφθεί. Πρώτον, οι τρεις εταιρίες οι οποίες, στις εκκρεμείς συναφείς υποθέσεις, πραγματοποίησαν επαρκή αριθμό εσωτερικών πωλήσεων ώστε οι πωλήσεις αυτές να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βάση για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, — η Brother, η Silver Seiko και η Canon — το έπραξαν, όλες, μέσω των αντιστοίχων συνδεδεμένων εταιριών πωλήσεων. Δεύτερον, η TEC πωλούσε άλλα ηλεκτρονικά προϊόντα, τα οποία διέθετε στην ιαπωνική αγορά μέσω της TEC Electronics. Υπάρχουν βάσιμοι, ή τουλάχιστον επαρκείς λόγοι, να υποτεθεί ότι η TEC, αν είχε πραγματοποιήσει πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών στην Ιαπωνία, θα το είχε πράξει μέσω της TEC Electronics. Η υπόθεση αυτή όχι μόνο ήταν μέσα στα όρια της διακριτικής εξουσίας των κοινοτικών αρχών, αλλά εμφανίζεται, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που προσκομίστηκαν στο Δικαστήριο, ως η πλέον αληθοφανής.

Σύμφωνα με την υπόθεση αυτή, η τιμή πωλήσεως από την TEC προς την TEC Electronics δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως βάση για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, δεδομένου ότι επρόκειτο για συνδεδεμένες εταιρίες. Το άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι, «για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, οι συναλλαγές μεταξύ μερών που φαίνεται ότι συνδέονται ή ότι έχουν συνάψει μεταξύ τους συμψηφιστικό διακανονισμό δύνανται να θεωρηθούν ότι δεν αποτελούν συνήθεις εμπορικές πράξεις, εκτός αν οι κοινοτικές αρχές έχουν πεισθεί ότι οι εν λόγω

τιμές και το εν λόγω κόστος είναι συγκρίσιμα με τις τιμές και το κόστος πράξεων που πραγματοποιούνται μεταξύ μερών που δεν έχουν τέτοιους δεσμούς». Από αυτό έπεται ότι η τιμή πωλήσεως που έπρεπε να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό της κανονικής αξίας δεν ήταν η τιμή μεταβιβάσεως από την TEC προς την TEC Electronics, αλλά η τιμή της πρώτης μεταπωλήσεως, ήτοι της πωλήσεως από την TEC Electronics προς ανεξάρτητο αγοραστή. Το να κατασκευάσουν οι κοινοτικές αρχές την κανονική αξία βασιζόμενες στην ανωτέρω υπόθεση ήταν σύμφωνο προς το άρθρο 2, παράγραφος 7.

Το άρθρο 2, παράγραφος 9, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι η σύγκριση μεταξύ της κανονικής αξίας και της τιμής εξαγωγής «κανονικά πρέπει [να πραγματοποιείται] στο ίδιο στάδιο του εμπορίου, που κατά προτίμηση είναι το στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο». Ωστόσο, η κατασκευή της κανονικής αξίας στο στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο» δεν σημαίνει, κατά τη γνώμη μου, ότι τα έξοδα πωλήσεως μιας θυγατρικής εταιρίας πωλήσεων δεν μπορούν να προστεθούν στα έξοδα της μητρικής εταιρίας κατασκευής όταν, όπως στην προκειμένη περίπτωση, τα καθήκοντα κατασκευής και πωλήσεως κατανέμονται στο εσωτερικό του ιδίου ομίλου εταιριών. Απορρίπτω το επιχείρημα ότι η τιμή πωλήσεως (είτε υποθετική είτε πραγματική) από τη μητρική εταιρία προς τη θυγατρική της εταιρία πωλήσεων πρέπει αναγκαστικά να είναι η «τιμή στο στάδιο έξοδος από το εργοστάσιο». Πέραν του ότι το άρθρο 2, παράγραφος 7, του βασικού κανονισμού αποκλείει τη χρησιμοποίηση των μεταβιβαστικών τιμών ως βάσεως καθορισμού της κανονικής αξίας, το επιχείρημα αυτό είναι αντίθετο και προς τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii). Η διάταξη αυτή, όσον αφορά το κόστος παραγωγής, βασίζεται στην περίπτωση μιας ενιαίας οικονομικής οντότητας, η οποία επωμίζεται όλα τα έξοδα διαθέσεως ενός προϊόντος στην αγορά: έρευνα και ανάπτυξη, γενικά διοικητικά έξοδα της έδρας, διαφήμιση, συσκευασία, προσωπικό πωλήσεων, υπηρεσία παραγγελιών και λογιστήριο, αποστολή και όλα τα άλλα συναφή έξοδα. Είναι προφανές ότι η τιμή στο στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο» περιλαμβάνει όλα τα ανωτέρω έξοδα και όχι μόνο απλώς το κόστος της διαδικασίας κατασκευής και τα συναφή έξοδα, το δε άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), ορίζει ότι τα έξοδα αυτά συνυπολογίζονται. Αν μια επιχείρηση συμβαίνει να έχει κατανείμει τις δραστηριότητες κατασκευής και διαθέσεως των προϊόντων της μεταξύ διαφόρων εταιριών του ιδίου ομίλου, αυτό δεν μπορεί να εμποδίσει την εφαρμογή του ανωτέρω κανόνα. Η ιδιαιτερότητα αυτή στη δομή των εν λόγω εταιριών δεν ορθώνει παραπέτασμα πίσω από την εταιρία κατασκευής, πέραν του οποίου οι κοινοτικές αρχές δεν έχουν το δικαίωμα να ερευνήσουν. Η Cetma ισχυρίζεται ότι οι ιαπωνικές επιχειρήσεις σκοπίμως έχουν υιοθετήσει αυτού του είδους την εταιρική δομή, προκειμένου να αποτρέψουν τη διαπίστωση περιπτώσεων ντάμπινγκ: η TEC βεβαιώνει ότι η επιλογή της υπαγορεύθηκε από λόγους εμπορικής αποτελεσματικότητας. Δεν θεωρώ αναγκαία τη λύση του ζητήματος αυτού. Όποιοι και αν είναι οι λόγοι που υπαγόρευσαν μια τέτοια δομή της εταιρίας, είναι προφανές ότι το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), επιβάλλει στις κοινοτικές αρχές να μη σταθούν στην καθαρά τυπική διάκριση και να εκτιμήσουν το κόστος παραγωγής επί λογικής βάσεως, συνυπολογίζοντας τα έξοδα ΠΔΓ της όλης εμπορικής πράξεως, κατά τον ίδιο τρόπο που θα ενεργούσαν και αν επρόκειτο για μία και μόνη εταιρία.

Δεν δέχομαι επίσης το επιχείρημα ότι τα έξοδα ΠΔΓ πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο για την κατασκευή τόσο της κανονικής αξίας όσο και της τιμής εξαγωγής. Οι δύο αυτές πράξεις είναι διαφορετικές: η κατασκευή της κανονικής αξίας συνίσταται, κατ' ουσία, σε πρόσθεση, κατά την οποία προστίθενται τα διάφορα στοιχεία κόστους παραγωγής και ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το κέρδος, με σκοπό τον προσδιορισμό, κατά κανόνα, της τιμής στο στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο». Η κατασκευή της τιμής εξαγωγής, σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση, συνίσταται, κατ' ουσία, σε αφαίρεση, «διά της αναφοράς» στην πρώτη μεταπώληση εντός της Κοινότητας, με σκοπό τον προσδιορισμό, κατά κανόνα, μιας τιμής στο στάδιο «έξοδος από το εργοστάσιο». Καίτοι το άρθρο 2, παράγραφος 9, του βασικού κανονισμού

επιβάλλει καταρχήν την πραγματοποίηση συγκρίσεως μεταξύ της κανονικής αξίας και της τιμής εξαγωγής στο ίδιο στάδιο εμπορίας, το άρθρο αυτό δεν μπορεί να ερμηνευτεί υπό την έννοια ότι επιβάλλει να αντιμετωπίζονται τα έξοδα ΠΔΓ κατά τον ίδιο τρόπο κατά την κατασκευή τόσο της κανονικής αξίας όσο και της τιμής εξαγωγής. Αυτό αποφάνθηκε το Δικαστήριο στις υποθέσεις των *ενσφαίρων μικροτριβέων* (βλέπε π. χ. απόφαση στην υπόθεση 258/84, Nippon Seiko κατά Συμβουλίου, που προαναφέρθηκε, σκέψεις 14 έως 18 και 44). Από τις αποφάσεις αυτές προκύπτει σαφώς ότι το άρθρο 2, παράγραφοι 3 έως 7, του βασικού κανονισμού θεσπίζει σειρά κανόνων για τον καθορισμό της κανονικής αξίας, το άρθρο 2, παράγραφος 8, θεσπίζει άλλη σειρά κανόνων για τον καθορισμό της τιμής εξαγωγής, το δε άρθρο 2, παράγραφοι 9 και 10, θεσπίζει τρίτη σειρά κανόνων που αφορούν τη σύγκριση. Υπάρχουν τρεις διαφορετικές σειρές κανόνων που πρέπει να τηρούνται κατά περίπτωση. (Ο κώδικας επίσης αντιμετωπίζει χωριστά τα τρία αυτά θέματα: βλέπε άρθρο 2, παράγραφοι 4, 5 και 6.) Ειδικότερα, το άρθρο 2, παράγραφοι 9 και 10, του βασικού κανονισμού αφορά τις προσαρμογές που πρέπει να γίνονται μόνο αφού έχει καθοριστεί η κανονική αξία κατ' εφαρμογή, στην περίπτωση αυτή, του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), και παράγραφος 7.

Η αντίθετη άποψη που προβάλλει η TEC, ότι δηλαδή τα έξοδα ΠΔΓ της TEC Electronics δεν μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν καθότι αφορούσαν άλλα προϊόντα και όχι ηλεκτρονικές γραφομηχανές, δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να γίνει δεκτή. Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), του βασικού κανονισμού, στην κατασκευασμένη κανονική αξία πρέπει να περιλαμβάνει και ένα «εύλογο ποσό» για τα έξοδα ΠΔΓ. Η διάταξη αυτή απονέμει σαφώς στις κοινοτικές αρχές διακριτική εξουσία όσον αφορά την εκτίμηση του ποσού αυτού. Θα ήταν αντίθετο προς το σκοπό του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii), να υποστηριχθεί ότι τα έξοδα ΠΔΓ δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν παρά μόνον όταν αφορούν πωλήσεις τις οποίες πραγματοποιεί ο εξαγωγέας του συγκεκριμένου προϊόντος, δεδομένου ότι, εξ ορισμού, το άρθρο αυτό προβλέπει τον τρόπο κατασκευής της κανονικής αξίας όταν δεν υπάρχουν τέτοιες πωλήσεις. Η TEC Electronics πωλούσε όντως άλλα ηλεκτρονικά προϊόντα, ταμειακές μηχανές και ζυγαριές, τα δε έξοδα ΠΔΓ που αφορούν τις πωλήσεις αυτές μπορούν, κατά τη γνώμη μου, να αποτελέσουν ένδειξη περί των εξόδων ΠΔΓ που θα αντιπροσώπευαν οι πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών, αν είχαν πραγματοποιηθεί τέτοιες πωλήσεις. Δεν προσκομίστηκε καμία απόδειξη περί του ότι τα έξοδα αυτά αποτελούν ουσιαστικά εσφαλμένη ένδειξη όσον αφορά τα έξοδα ΠΔΓ που θα είχαν πραγματοποιηθεί αν η TEC είχε όντως πωλήσει ηλεκτρονικές γραφομηχανές στην Ιαπωνία, καταλήγω δε στο συμπέρασμα ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι κοινοτικές αρχές υπερέβησαν τις εξουσίες τους στο θέμα αυτό.

Θεωρώ απορριπτέο οποιοδήποτε επιχείρημα κατά το οποίο το άρθρο 2, παράγραφοι 9 και 10, επιβάλλει ως πρωτεύουσα υποχρέωση να αντιμετωπίζονται τα έξοδα ΠΔΓ στο πλαίσιο του άρθρου 2, παράγραφοι 3, στοιχείο β), σημείο ii), και 7, κατά συγκεκριμένο τρόπο. Αυτό αντίκειται στη γενική οικονομία του βασικού κανονισμού, όπως την περιέγραψα προηγουμένως και όπως την ερμήνευσε το Δικαστήριο με τις αποφάσεις του στις υποθέσεις των *ενσφαίρων μικροτριβέων* (ιδίως με τις ανωτέρω αναφερόμενες σκέψεις).

Το συμπέρασμα αυτό συνεπάγεται και απόρριψη του επιχειρήματος της TEC ότι, επειδή ο κύκλος εργασιών της TEC Electronics όσον αφορά τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές είναι ανύπαρκτος, τα έξοδα που αφορούν τις γραφομηχανές είναι ανύπαρκτα. Δεν είναι δυνατόν να υποστηριχθεί μια τόσο τυπολατρική ανάγνωση του άρθρου 2, παράγραφος 11, του βασικού κανονισμού, δεδομένου ότι αντίκειται

στο άρθρο 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii). Το άρθρο 2, παράγραφος 11, δεν διατυπώνει απόλυτο κανόνα αλλά προβλέπει κατανομή μόνον «αν είναι ανάγκη», ασφαλώς δε δεν υφίσταται «ανάγκη» όταν η κατανομή είναι αντίθετη προς το σκοπό του άρθρου 2, παράγραφος 3, στοιχείο β), σημείο ii).

Συνεπώς, κατά τη γνώμη μου, δεν αποδείχθηκε ότι ο τρόπος με τον οποίο οι κοινοτικές αρχές αντιμετώπισαν τα έξοδα ΠΔΓ προκειμένου να κατασκευάσουν την κανονική αξία όσον αφορά την TEC ήταν παράνομος.

**Τρίτος λόγος ακυρώσεως: η αντιμετώπιση των εξόδων πωλήσεως της TEC France**

Ο τρίτος λόγος ακυρώσεως που προβάλλει η *TEC* αφορά τον υπολογισμό της τιμής εξαγωγής των προϊόντων της. Στις περιπτώσεις στις οποίες πραγματοποίησε εξαγωγές προς τις κοινοτικές θυγατρικές της εταιρίες, η τιμή εξαγωγής κατασκευάστηκε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 2, παράγραφος 8, στοιχείο β), του βασικού κανονισμού, «με βάση τις τιμές στις οποίες το εισαγόμενο προϊόν μεταπωλήθηκε πρώτη φορά σε ανεξάρτητο αγοραστή, κατάλληλα προσαρμοσμένες ώστε να ληφθεί υπόψη το κόστος που προέκυψε από τη στιγμή της εισαγωγής μέχρι τη μεταπώληση, συμπεριλαμβανομένων και των δασμών και άλλων επιβαρύνσεων» (εικοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού).

Η TEC υποστηρίζει σχετικά ότι η οριστική διαπίστωση περί της υπάρξεως ντάμπινγκ πάσχει, λόγω εσφαλμένης κατανομής των εξόδων πωλήσεως της θυγατρικής εταιρίας της TEC στη Γαλλία και της αποδόσεως αυτών των εσφαλμένως υπολογισθέντων εξόδων πωλήσεως στις θυγατρικές εταιρίες της TEC στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας και το Ηνωμένο Βασίλειο. Το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως συνίσταται στο ότι η Επιτροπή αρνήθηκε να διορθώσει σφάλμα όσον αφορά την κατανομή των εξόδων πωλήσεως της TEC France.

Όσον αφορά την τιμή εξαγωγής, το άρθρο 2 παράγραφος 8, στοιχείο β), του βασικού κανονισμού προβλέπει, μεταξύ άλλων, τα εξής: «... όταν φαίνεται ότι υπάρχει σύνδεσμος... μεταξύ του εξαγωγέα και του εισαγωγέα..., η τιμή εξαγωγής δύναται να κατασκευαστεί με βάση την τιμή στην οποία το εισαγόμενο προϊόν μεταπωλείται για πρώτη φορά σε έναν ανεξάρτητο αγοραστή ... Στις περιπτώσεις αυτές, θα λάβουν χώρα προσαρμογές, ώστε να ληφθούν υπόψη όλα τα έξοδα που έχουν ανακύψει μεταξύ εισαγωγής και μεταπωλήσεων, συμπεριλαμβανομένων όλων των δασμών και φόρων, και ένα εύλογο περιθώριο κέρδους».

Το άρθρο 2, παράγραφος 11, του βασικού κανονισμού ορίζει τα εξής: «γενικά, όλοι οι υπολογισμοί κόστους βασίζονται επί των διαθεσίμων λογιστικών στοιχείων, κανονικά κατανεμημένων, αν είναι ανάγκη, κατ' αναλογία προς τον κύκλο εργασιών κάθε υπό εξέταση προϊόντος και αγοράς». Θεωρώ ότι η διάταξη αυτή έχει εφαρμογή, μεταξύ άλλων, και στον τρόπο υπολογισμού της τιμής εξαγωγής κατά το άρθρο 2, παράγραφος 8.

Κατά την άποψή μου, η έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 8, είναι ότι, στην περίπτωση των ηλεκτρονικών γραφομηχανών τις οποίες η TEC πώλησε μέσω των θυγατρικών της εταιριών TEC Βελγίου, TEC Γαλλίας, TEC Γερμανίας και TEC Ηνωμένου Βασιλείου, οι κοινοτικές αρχές είχαν το δικαίωμα, κατά το άρθρο αυτό, να κατασκευάσουν την τιμή εξαγωγής βάσει της τιμής που εφαρμόστηκε κατά την πρώτη μεταπώληση προς ανεξάρτητο αγοραστή, πράγμα το οποίο και ακριβώς έπραξαν: εικοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού. Κατασκευάζοντας κατά τον τρόπο αυτό την τιμή εξαγωγής, οι κοινοτικές αρχές όφειλαν να προβούν σε προσαρμογές προκειμένου να ληφθούν υπόψη «όλα τα έξοδα» που ανέκυψαν από την εισαγωγή έως τη μεταπώληση. Στην περίπτωση που μία από τις θυγατρικές εταιρίες της TEC πωλούσε άλλα προϊόντα εκτός των ηλεκτρονικών γραφομηχανών που αποτελούσαν το αντικείμενο της διαδικασίας αντιντάμπινγκ, τα έξοδα πωλήσεώς της έπρεπε να κατανεμηθούν μεταξύ των άλλων προϊόντων και των γραφομηχανών. Ως προς το

θέμα αυτό, το άρθρο 2, παράγραφος 11, του βασικού κανονισμού ορίζει ότι, γενικά, τα διαθέσιμα λογιστικά στοιχεία κατανέμονται κανονικά κατ' αναλογία προς τον κύκλο εργασιών κάθε υπό εξέταση προϊόντος.

Απαντώντας στο ερωτηματολόγιο αντιντάμπινγκ που της είχε στείλει η Επιτροπή, η TEC France πρότεινε να κατανεμηθούν τα έξοδα (π. χ. τα γενικά έξοδα και οι μισθοί του διοικητικού προσωπικού) τα οποία αφορούσαν τόσο τις γραφομηχανές όσο και άλλα προϊόντα « κατά τρόπο που να αντικατοπτρίζει το ύψος των εξόδων για κάθε ένα από τα διάφορα προϊόντα ». Π. χ., πρότεινε την κατανομή των μισθών των πωλητών που ασχολούνταν με πωλήσεις τόσο γραφομηχανών όσο και ταμειακών μηχανών βάσει του χρόνου που αφιέρωναν οι πωλητές στα διάφορα προϊόντα. Η μέθοδος αυτή αντίκειται στο γενικό κανόνα του άρθρου 2, παράγραφος 11, του βασικού κανονισμού. Η Επιτροπή αρνήθηκε να υιοθετήσει τη μέθοδο αυτή και κατένειμε τα μικτά έξοδα με βάση τον κύκλο εργασιών. Διευκρίνισε τους λόγους της ενέργειάς της στον εκπρόσωπο της TEC σε ενημερωτική σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στις 9 Ιανουαρίου 1985, κατά τη διάρκεια της οποίας δήλωσε επίσης ότι κατέληξε στο 27,7 % όσον αφορά τα έξοδα ΠΔΓ της TEC France, αλλά ότι είχε αποφασίσει να χρησιμοποιήσει ένα χαμηλότερο μέγεθος (24,87 %), το οποίο είχε διαπιστώσει για το Βέλγιο, δεδομένου ότι οι πωληθείσες ποσότητες ήταν ανάλογες.

Η TEC δεν αμφισβήτησε, ούτε αμφισβητεί, την κατανομή, εκ μέρους της Επιτροπής, των εξόδων βάσει του κύκλου εργασιών. Πράγματι, ενόψει των διατάξεων του άρθρου 2, παράγραφος 11, θα ήταν δύσκολο να το πράξει. Ωστόσο, με έγγραφο της 31ης Ιανουαρίου 1985, η TEC υποστήριξε ότι η Επιτροπή κατένειμε το σύνολο των δαπανών των μισθών της TEC France, ενώ ένα μέρος του προσωπικού της TEC France δεν ασχολείτο καθόλου με γραφομηχανές και δεν έπρεπε να συμπεριληφθεί στον υπολογισμό. Η TEC ισχυρίστηκε ότι η πλειονότητα του προσωπικού, του οποίου οι δαπάνες είχαν περιληφθεί στον υπολογισμό, εργαζόταν σε υποκαταστήματα και ασχολείτο αποκλειστικά με τις πωλήσεις ηλεκτρονικών ζυγαριών στους τελικούς χρήστες. Αφαιρώντας τις δαπάνες που αφορούσαν το εν λόγω προσωπικό, η TEC υπολόγισε τα έξοδα ΠΔΓ της TEC France σε 16,97 %. Η TEC επανέλαβε το αίτημά της με έγγραφο που απηύθυνε στην Επιτροπή στις 10 Μαΐου 1985. Η Επιτροπή δεν απάντησε επί του συγκεκριμένου αυτού σημείου, ο δε κανονισμός περί επιβολής του οριστικού δασμού εκδόθηκε στις 19 Ιουνίου 1985, βασιζόμενος προφανώς στο ποσοστό 27,7 % όσον αφορά τα έξοδα ΠΔΓ της TEC France. Η TEC υποστηρίζει τώρα ότι ο υπολογισμός αυτός δεν ήταν σωστός, δεδομένου ότι ηλεκτρονικές γραφομηχανές πωλούσε μόνο το κεντρικό κατάστημα της TEC France και, επομένως, το κόστος των μισθών του προσωπικού των υποκαταστημάτων της TEC France δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη κατά τον υπολογισμό.

Το *Συμβούλιο*, με το υπόμνημα αντικρούσεως, υποστηρίζει ότι:

« Η Επιτροπή κατένειμε ορισμένες μη ειδικές δαπάνες της TEC France βάσει του κύκλου εργασιών. Η Επιτροπή είναι μεν διατεθειμένη να παρεκκλίνει από το γενικό κανόνα του άρθρου 2, παράγραφος 11, κάθε φορά που υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την παρέκκλιση, στην προκειμένη, όμως, περίπτωση η Επιτροπή δεν πείστηκε ότι συνέτρεχε λόγος να το πράξει. Επομένως, οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν σφάλμα της Επιτροπής. Υπήρξε διάσταση απόψεων μεταξύ της TEC και της Επιτροπής όσον αφορά την προσήκουσα μέθοδο κατανομής και η Επιτροπή δεν πείστηκε από τα σχετικά επιχειρήματα της TEC. »

Νομίζω ότι, στο σημείο αυτό, το Συμβούλιο αναφέρεται στην απόφαση της Επιτροπής να

κατανείμει τα έξοδα αναλόγως του κύκλου εργασιών. Ωστόσο, η απόφαση αυτή δεν αμφισβητείται εν προκειμένω: εκείνο που αμφισβητείται είναι τα μεγέθη τα οποία κατανεμήθηκαν. Εξεταζόμενο μεμονωμένως, το υπόμνημα αντικρούσεως του Συμβουλίου δεν απαντά, κατά τη γνώμη μου, στο επιχείρημα αυτό.

Με το υπόμνημα απαντήσεως, η TEC επαναλαμβάνει το ανωτέρω επιχείρημα. Προσθέτει ότι, όταν η Επιτροπή επισκέφθηκε την TEC France κατά τη διεξαγωγή της έρευνάς της, η TEC France πρότεινε να προσκομίσει έναν πίνακα των μισθών και των καθηκόντων όλου του προσωπικού, καθώς και ό,τι θα μπορούσε να έχει δώσει αντίγραφο του πίνακα αυτού εκ των υστέρων αν γνώριζε ότι θα ήταν χρήσιμο.

Με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, το Συμβούλιο αναφέρει επί του τελευταίου αυτού σημείου ότι: « οι προσφεύγουσες δεν διευκρίνισαν πώς θα μπορούσε να αποδειχθεί, με βάση τον πίνακα αυτόν, το επίδικο σημείο, ήτοι το κατά πόσον οι εν λόγω μισθοί μπορούσαν να καταλογιστούν εν μέρει στις πωλήσεις ηλεκτρονικών γραφομηχανών ». Αυτό είναι ακριβές. Πρόκειται απλώς για ισχυρισμό. Εξάλλου, ο πίνακας δεν προσκομίστηκε στο Δικαστήριο. Το Συμβούλιο συνεχίζει με τα εξής: « εν πάση περιπτώσει, το θέμα της κατανομής του κόστους συζητήθηκε διεξοδικώς τόσο κατά την επίσκεψη στην TEC France τον Ιούνιο του 1984, όσο και κατά τις ενημερωτικές συνεδριάσεις τον Ιανουάριο και τον Μάιο του 1985. Αν η TEC θεωρούσε ότι ο μισθολογικός πίνακας ήταν κεφαλαιώδους σημασίας, μπορούσε να τον προσκομίσει οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της διεξαγωγής της έρευνας από την Επιτροπή. »

Η απλή πρόταση προσκομίσεως στις κοινοτικές αρχές ενός πίνακα μισθών του προσωπικού δεν αποτελεί απόδειξη όσον αφορά το υπό κρίση θέμα. Τα στοιχεία αυτά δεν ήταν στη διάθεση των κοινοτικών αρχών τη δεδομένη στιγμή, δεν έχει δε αποδειχθεί ότι θα μπορούσαν να τεκμηριώσουν τον ισχυρισμό της TEC. Κατά τη γνώμη μου, αυτό δεν έχει αποφασιστική σημασία όσον αφορά το υπό κρίση θέμα.

Από την άλλη πλευρά, το Συμβούλιο δεν απάντησε στο βασικό ισχυρισμό της TEC. Δεν αρνείται ότι ένα μέρος του προσωπικού της TEC απασχολείτο αποκλειστικά με άλλα προϊόντα. Ούτε αμφισβητεί το γεγονός ότι στους εκπροσώπους του δόθηκε η δυνατότητα να το διαπιστώσουν κατά την έρευνα που διεξήγαγαν στην TEC France. Από ορισμένα στοιχεία που επικαλείται η TEC τείνει να αποδειχθεί ότι ορισμένοι μισθοί του προσωπικού συνυπολογίστηκαν στα έξοδα ΠΔΓ της TEC France ενώ έπρεπε να είχαν εξαιρεθεί. Δεν είμαι πεπεισμένος ότι η διάκριση είναι αναγκαστικά τόσο προφανής ή τόσο πλήρης όσο διατείνεται η TEC, το σημείο, όμως, αυτό αναπτύσσεται με επαρκή σαφήνεια στις παρατηρήσεις της 31ης Ιανουαρίου 1985 και δεν φαίνεται να το έλαβαν καθόλου υπόψη τους οι κοινοτικές αρχές.

Μολονότι οι κοινοτικές αρχές είναι υποχρεωμένες να εξετάζουν πολυάριθμες λεπτομέρειες κατά τη διάρκεια της διαδικασίας αντιντάμπινγκ, δεν νομίζω ότι έχουν το δικαίωμα να αγνοήσουν παντελώς ένα τόσο ουσιώδες ζήτημα. Το Δικαστήριο δεν διαθέτει επαρκή στοιχεία ώστε να αποφανθεί κατά πόσον υπήρξε πλάνη περί τα πράγματα ή προφανές σφάλμα εκτιμήσεως, αλλά έχω τη γνώμη ότι δεν τηρήθηκαν ως προς το θέμα αυτό οι εφαρμοστέοι διαδικαστικοί κανόνες.

Το άρθρο 2, παράγραφος 11, του βασικού κανονισμού αρχίζει ως εξής: « γενικά, όλοι οι υπολογισμοί κόστους βασίζονται επί των διαθεσίμων λογιστικών στοιχείων ». Το άρθρο 7, παράγραφος 7, εδάφιο β), ορίζει μεταξύ άλλων: « Όταν ένα ενδιαφερόμενο μέρος ... αρνείται την πρόσβαση στις αναγκαίες πληροφορίες ή δεν τις παρέχει εντός ευλόγου προθεσμίας ..., μπορεί να συναχθούν προκαταρκτικά ή οριστικά συμπεράσματα, θετικά ή αρνητικά, βασιζόμενα στα διαθέσιμα στοιχεία ». Νομίζω ότι οι κοινοτικές αρχές δεν μπορούν να επικαλεστούν στην προκειμένη περίπτωση καμία

από τις διατάξεις αυτές. Δεν μπορεί να λεχθεί ότι η TEC France « αρνήθηκε την πρόσβαση » στις πληροφορίες που αφορούν το υπό κρίση θέμα, παρασχέθηκαν δε περαιτέρω πληροφορίες στους εκπροσώπους της Επιτροπής υπό μορφή πίνακα των καθηκόντων και των μισθών του προσωπικού. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, δεν θεωρώ ότι οι διατάξεις αυτές επιτρέπουν στις κοινοτικές αρχές να αγνοήσουν το θέμα που έθεσε η TEC όσον αφορά τους μισθούς του προσωπικού.

Κατά συνέπεια, οι εν λόγω αρχές πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να επανεξετάσουν τον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού και να προβούν σε νέο υπολογισμό των εξόδων ΠΔΓ της TEC France προκειμένου να κατασκευάσουν την τιμή εξαγωγής, κατά το μέτρο που τα έξοδα αυτά προκύπτουν από τους μισθούς του προσωπικού της TEC France. Ο κανονισμός θα πρέπει να εξακολουθήσει να ισχύει κατά τη διάρκεια της επανεξετάσεως αυτής, θεωρώ όμως ότι η λήψη μιας τέτοιας αποφάσεως εντάσσεται στο πλαίσιο των εξουσιών που παρέχονται στο Δικαστήριο από τα άρθρα 173 και 174 της Συνθήκης ΕΟΚ.

Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου επιχειρήματός της, η TEC υποστηρίζει ότι η Επιτροπή καταλόγισε αυθαιρέτως τα έξοδα πωλήσεων της TEC France στις θυγατρικές εταιρίες της TEC στη Γερμανία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

Το Συμβούλιο απαντά ότι ο ισχυρισμός αυτός είναι αντίθετος προς τα γεγονότα: η TEC υποστήριξε ότι τα έξοδα πωλήσεων της TEC France ήταν αντιπροσωπευτικά και πρότεινε να χρησιμοποιηθούν όσον αφορά τις λοιπές θυγατρικές της εταιρίες.

Στις παρατηρήσεις που διατύπωσε στις 31 Ιανουαρίου 1985, η TEC, αφού υπολογίζει η ίδια τα έξοδα ΠΔΓ της TEC France σε 16,97 %, συνεχίζει ως εξής: « Η Tokyo Electric Company ζητεί από την Επιτροπή να χρησιμοποιήσει το ποσοστό 16,97 % για τον υπολογισμό των εξόδων ΠΔΓ όλων των θυγατρικών της εταιριών. Η Επιτροπή, κατά τον προσωρινό καθορισμό,προφανώς θεώρησε ότι η πλέον εύλογη μέθοδος για τον καθορισμό των εξόδων ΠΔΓ των ευρωπαϊκών θυγατρικών της εταιριών συνίστατο στη χρησιμοποίηση του χαμηλοτέρου ποσοστού εξόδων των θυγατρικών της εταιριών στις οποίες είχε διεξαχθεί έλεγχος. Κατά το στάδιο του προσωρινού καθορισμού, η Επιτροπή χρησιμοποίησε το ποσοστό της TEC Βελγίου. Ωστόσο, το ποσοστό 16,97 % της TEC France αποτελεί περισσότερο εύλογη βάση για τον υπολογισμό των εξόδων ΠΔΓ της TEC Europe και της TEC Γερμανίας από το ποσοστό της βελγικής θυγατρικής εταιρίας. »

Είναι σαφές ότι η TEC ήταν σύμφωνη ως προς τη χρησιμοποίηση του ποσοστού των εξόδων ΠΔΓ της TEC France κατ' αναλογία για την TEC Γερμανίας και την TEC Ηνωμένου Βασιλείου, δεδομένου ότι, κατά τις προβλέψεις (τουλάχιστον της TEC), θα προέκυπτε ποσοστό μικρότερο από εκείνο που είχε χρησιμοποιηθεί αρχικά (24,87 %, ήτοι το ποσοστό που είχε καθοριστεί όσον αφορά τα έξοδα ΠΔΓ της TEC Βελγίου). Η TEC υποστηρίζει, κατ' ουσία, ότι, αντί να προκύψει μικρότερο ποσοστό όπως είχε ελπίσει, η χρησιμοποίηση της TEC France ως « υποκαταστάτου » οδήγησε στον καθορισμό υψηλότερου ποσοστού όσον αφορά τα έξοδα ΠΔΓ. Αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα για τον ισχυρισμό περί αυθαίρετης μεταχείρισης. Όπως ορθώς παρατηρεί το Συμβούλιο, η TEC ήταν διατεθειμένη να δεχτεί να θεωρηθούν οι δαπάνες της TEC France ως αντιπροσωπευτικές των δαπανών των λοιπών ευρωπαϊκών θυγατρικών της εταιριών. Η TEC δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα περί του ότι οι δαπάνες της TEC France, όπως καθορίστηκαν από την Επιτροπή, δεν ήταν αντιπροσωπευτικές. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο βασικός κανονισμός δεν υποχρεώνει την Επιτροπή να διεξαγάγει χωριστή έρευνα όσον αφορά τα έξοδα κάθε μιας θυγατρικής εταιρίας του εξαγωγέα.

Πάντως, εφόσον, κατά τη γνώμη μου, η διαδικασία του καθορισμού των εξόδων ΠΔΓ της TEC France υπήρξε πλημμελής, το ποσοστό

αυτό δεν μπορεί να ισχύσει όσον αφορά τις δύο άλλες θυγατρικές εταιρίες στις οποίες εφαρμόστηκε, ο δε κανονισμός περί επιβολής οριστικού δασμού πρέπει να αναθεωρηθεί και ως προς το σημείο αυτό.

**Τέταρτος λόγος ακυρώσεως: ο υπολογισμός της ζημίας**

Ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως που επικαλείται η ΤΕC αφορά τον υπολογισμό της ζημίας που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία.

Το περιθώριο ντάμπινγκ και η ζημία που υπέστη η κοινοτική βιομηχανία πρέπει να υπολογιστούν χωριστά, καθένα δε από τα στοιχεία αυτά θέτει ένα ανώτατο όριο για το συντελεστή του δασμού αντιντάμπινγκ που θα πρέπει (ενδεχομένως) να επιβληθεί. Το άρθρο 13, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού προβλέπει, ως εκ τούτου, ότι το «ποσό των δασμών αυτών δεν δύναται να υπερβεί το περιθώριο ντάμπινγκ ...· το ποσό αυτό θα πρέπει να είναι μικρότερο στην περίπτωση που αυτός ο μικρότερος δασμός θα αρκούσε για να εξαφανισθεί η ζημία».

Απαντώντας σε ερώτηση του Δικαστηρίου, το Συμβούλιο δήλωσε ότι το περιθώριο ντάμπινγκ που διαπιστώθηκε όσον αφορά την ΤΕC ήταν 44,30 %, το δε ύψος της ζημίας που προξένησαν τα προϊόντα της καθορίστηκε σε 24,05 %. Το τελευταίο αυτό μέγεθος, το οποίο είναι το χαμηλότερο, αποτελεί το ανώτατο όριο του δασμού που είχαν το δικαίωμα να επιβάλουν οι κοινοτικές αρχές. Πράγματι, οι εν λόγω αρχές στρογγύλεψαν τον αριθμό στον πλησιέστερο προς τα κάτω ακέραιο αριθμό και επέβαλαν οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ 24 % (κανονισμός περί επιβολής οριστικού δασμού, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 113/86).

Επομένως, ο εκ νέου υπολογισμός του περιθωρίου ντάμπινγκ δεν θα έχει κανένα αποτέλεσμα ως προς το συντελεστή του δασμού που επιβλήθηκε στα προϊόντα της ΤΕC, εκτός αν προκύψει περιθώριο κατώτερο του 24 % (αντί του 44,3 %). Καίτοι το Δικαστήριο δεν διαθέτει ακριβή αριθμητικά στοιχεία και δεν μπορεί να προδικάσει το αποτέλεσμα των νέων υπολογισμών από τις αρμόδιες αρχές, θεωρώ απίθανο η νέα εκτίμηση των εξόδων ΠΔΓ της ΤΕC France, την οποία συνέστησα ανωτέρω στο πλαίσιο του τρίτου λόγου ακυρώσεως, να οδηγήσει σε τόσο σημαντική μείωση του περιθωρίου ντάμπινγκ. Υπό τις συνθήκες αυτές, το εγχείρημα θα ήταν αλυσιτελές.

Η ΤΕC ισχυρίζεται ότι ο υπολογισμός της ζημίας είναι αστήρικτος. Και αυτό το επιχείρημά της έχει δύο σκέλη. Πρώτον, η ΤΕC υποστηρίζει ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να επιβληθούν δασμοί αντιντάμπινγκ στις εισαγωγές φορητών ηλεκτρονικών γραφομηχανών που αντιστοιχούν στον κώδικα 84.51-14 Nimexe, δεδομένου ότι το τμήμα της ιαπωνικής αγοράς στα προϊόντα αυτά μειώθηκε από 100 % το 1980 σε λιγότερο από 75 % το 1983 (παρά το ότι αυξήθηκε ο όγκος των εξαγωγών) και ότι οι ίδιες οι επιχειρήσεις Olympia και Olivetti πραγματοποίησαν εισαγωγές από τρίτες χώρες (μεταξύ των οποίων και η Ιαπωνία).

Ο οριστικός δασμός επιβλήθηκε στις «εισαγωγές ηλεκτρονικών γραφομηχανών με ενσωματωμένους ή όχι μηχανισμούς υπολογισμού που υπάγονται στις διακρίσεις ex 84.51 A ή ex 84.52 B του κοινού δασμολογίου και αντιστοιχούν στους κώδικες Nimexe 84.51 — ex 12, ex 14, ex 19, ex 20 ή 84.52 — ex 95, καταγωγής Ιαπωνίας» (άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού). Μεταξύ των διαφόρων κωδίκων Nimexe που αναφέρονται ανωτέρω, η ΤΕC βασίζεται μόνο στον κώδικα 84.51-14 για τον καθορισμό της κατηγορίας ηλεκτρονικών γραφομηχανών τις οποίες χαρακτηρίζει ως «φορητές». Ο κώδικας αυτός καλύπτει τις «ηλεκτρονικές γραφομηχανές που λέγονται με φυσιολογικούς χαρακτήρες [και] ζυγίζουν, χωρίς τη θήκη τους, 12 kg ή λιγότερο», αντιδιαστέλλοντάς τις ιδίως προς τις γραφομηχανές «που ζυγί-

ζουν, χωρίς τη θήκη τους, περισσότερο από 12 kg » και οι οποίες εμπίπτουν στον κώδικα 84.51-19.

Η ζημία υπολογίστηκε στην προκειμένη περίπτωση σε σχέση με τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές που εμπίπτουν σε όλους τους ανωτέρω αναφερομένους κώδικες Nimexe. Το επιχείρημα της TEC βασίζεται στη σκέψη ότι η προκληθείσα ζημία έπρεπε να υπολογιστεί χωριστά για τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές που αποκαλεί « φορητές », αφενός, και για τις ηλεκτρονικές γραφομηχανές που αποκαλεί « επαγγελματικές », αφετέρου. Το επιχείρημα αυτό είχε ήδη προβληθεί κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στις κοινοτικές αρχές, οι οποίες το απέρριψαν με τον εξής συλλογισμό: « δύο εξαγωγείς υποστηρίζουν ότι υπάρχουν δύο χωριστές αγορές για ηλεκτρονικές γραφομηχανές, η μία για τις μηχανές που καλούνται " φορητές " και η άλλη για " επαγγελματικές " γραφομηχανές. Σχετικά με τις τελευταίες, οι εξαγωγείς ισχυρίζονται ότι δεν προκλήθηκε ζημία από τις ιαπωνικές εισαγωγές. Οι εξαγωγείς δεν έχουν προσκομίσει στοιχεία για τον ισχυρισμό αυτό. Είναι γεγονός ότι καθορίστηκε στη διάρκεια της εξέτασης ότι η κοινοτική παραγωγή καλύπτει όλους τους τύπους των εν λόγω ηλεκτρονικών γραφομηχανών και, συνεπώς, εξετάστηκαν όλοι οι τύποι... Επίσης, με την περαιτέρω τεχνική ανάπτυξη, το όριο μεταξύ των διαφόρων ομάδων τύπων γραφομηχανής, αν ποτέ είχε υπάρξει, εξαφανίζεται έτσι ώστε δεν είναι σκόπιμος ο τεχνητός διαχωρισμός της αγοράς ηλεκτρονικών γραφομηχανών σε ομάδες τύπων » ( τριακοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού ).

Αυτή τη γραμμή ακολουθεί για την άμυνά του το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από τη Cetma, στην υπό κρίση υπόθεση. Κατά τη γνώμη μου, η θέση που διατυπώνει η τριακοστή αιτιολογική σκέψη πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά ορθή χρήση της διακριτικής εξουσίας που διαθέτουν οι κοινοτικές αρχές όσον αφορά τον υπολογισμό της προκληθείσας ζημίας, εκτός αν παρέχεται επαρκής απόδειξη περί του αντιθέτου. Τέτοια απόδειξη δεν παρασχέθηκε.

Φαίνεται ότι οι εισαγόμενες ηλεκτρονικές γραφομηχανές εκτελωνίζονται ως επί το πλείστον ως εμπίπτουσες σε έναν από τους εξής τρεις κώδικες Nimexe: 84.51-14, 84.51-19 ( που αμφότεροι αναφέρονται ανωτέρω ) και 84.51-20 « άλλες γραφομηχανές » ( δηλαδή, εκτός των συμβατικών γραφομηχανών με φυσιολογικούς χαρακτήρες ). Αν το κατώτατο όριο των 12 kg επιτρέπει τη διάκριση μεταξύ των δύο πρώτων κωδίκων Nimexe, δεν μπορεί να λεχθεί το ίδιο και για τον τρίτο, όπου το βάρος δεν έχει καμία σημασία. Στο κοινό δασμολόγιο δεν αναφέρεται κανένα κατώτατο όριο βάρους. Εν πάση περιπτώσει, η κατάταξη του Nimexe δεν αντιπροσωπεύει τις συνθήκες της αγοράς του κάθε προϊόντος: άλλος είναι ο σκοπός της. Κατά συνέπεια, δεν νομίζω ότι μπορεί να αμφισβητηθεί το έγκυρο της μεθόδου που χρησιμοποίησαν οι κοινοτικές αρχές λόγω της υπάρξεως ενός κώδικα Nimexe που αντιστοιχεί περίπου στην έννοια της « φορητής » γραφομηχανής.

Δεν μπορεί να λεχθεί, κατά τη γνώμη μου, ότι η ύπαρξη χωριστών αγορών για τις « φορητές » και τις « επαγγελματικές » γραφομηχανές είναι αυταπόδεικτη. Καίτοι το βάρος αποτελεί στοιχείο που μπορεί να θεμελιώσει διάκριση, οι λειτουργίες που επιτελούν οι γραφομηχανές πρέπει επίσης να αποτελούν ένα τουλάχιστον εξίσου σημαντικό στοιχείο· δεν αποδείχθηκε δε ότι υφίσταται κάποια ουσιώδης διαφορά μεταξύ των δύο υποτιθεμένων κατηγοριών.

Η TEC αρύεται επιχείρημα από το γεγονός ότι η Επιτροπή και οι υποβαλόντες την καταγγελία έχουν επανειλημμένως αναφερθεί στις « φορητές » γραφομηχανές. Πρώτον, η TEC

αποσυνδέει τις αναφορές αυτές από τα συμφραζόμενα: η διάκριση αυτή, ναι μεν χρησιμοποιήθηκε χάριν ευκολίας — π. χ. για στατιστικούς λόγους —, δεν χρησιμοποιήθηκε όμως συστηματικά. Έτσι, η Cetma αναφέρει στην καταγγελία της: « η καταγγελία αφορά όλους τους τύπους ηλεκτρονικών γραφομηχανών ... Η κατηγορία των ηλεκτρονικών γραφομηχανών καλύπτει από τις φορητές, μικρών διαστάσεων και ελαφρές, γραφομηχανές έως τις μηχανές γραφείου που προορίζονται για επαγγελματική χρήση. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ των διαφόρων τύπων είναι συγκεχυμένη ... Όλες οι ηλεκτρονικές γραφομηχανές αποτελούν " ομοειδή προϊόντα ", δεδομένου ότι διαθέτουν χαρακτηριστικά που εμφανίζουν μεγάλη ομοιότητα και επιτελούν βασικά όμοιες λειτουργίες ». Δεύτερον, η θέση που διατυπώνει το Συμβούλιο δεν μπορεί να θεωρηθεί απαράδεκτη, δεδομένου ότι ο όλος υπολογισμός της ζημίας στο πλαίσιο του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού βασίστηκε σαφώς στην αντίληψη περί υπάρξεως μίας και μόνης αγοράς η οποία περιλαμβάνει όλους τους τύπους ηλεκτρονικών γραφομηχανών.

Η εφαρμογή της απόψεως ότι η ζημία μπορούσε να εκτιμηθεί και να καθοριστεί μόνο σε σχέση προς το σύνολο της αγοράς ηλεκτρονικών γραφομηχανών οδήγησε τις κοινοτικές αρχές να εξετάσουν χωριστά κάθε τύπο ηλεκτρονικής γραφομηχανής. Κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι ένα μοντέλο που η ΤΕC θεωρεί « φορητό » ήταν συγκρίσιμο με ένα μοντέλο που παράγεται στην Κοινότητα από την Triumph-Adler. Η ΤΕC δεν αμφισβήτησε ότι τα μοντέλα αυτά ήταν συγκρίσιμα. Αποδείχθηκε ότι το ντάμπινγκ που εφαρμοζόταν στο μοντέλο αυτό προξενούσε ζημία στις πωλήσεις του μοντέλου που παρήγε η Triumph-Adler στην Κοινότητα. Από την άλλη πλευρά, όταν διαπιστώθηκε ότι ορισμένες « μικρού μεγέθους ηλεκτρονικές γραφομηχανές » που εισάγονταν από την Ιαπωνία υπάγονταν σε διαφορετική κατηγορία από την κατηγορία των γραφομηχανών που παράγονται στην Κοινότητα και αποτέλεσαν το αντικείμενο έρευνας, καταρτίστηκε κατάλογος των εξαιρουμένων μοντέλων (τεσσαρακοστή ένατη αιτιολογική σκέψη και άρθρο 1, παράγραφος 3, του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού), στον οποίο επανειλημμένως προστέθηκαν και άλλα μοντέλα. Κατά τη γνώμη μου, αυτή η αντιμετώπιση των μικρών μοντέλων που δεν ανταγωνίζονται την κοινοτική παραγωγή ήταν θεμιτή, δεν έχει δε αποδειχθεί ότι αυτή η ανάλυση, μοντέλο προς μοντέλο, για τον υπολογισμό της ζημίας συνιστά υπέρβαση της διακριτικής εξουσίας των κοινοτικών αρχών.

Καταλήγω, επομένως, στο συμπέρασμα ότι δεν αποδείχθηκε ότι οι κοινοτικές αρχές είχαν την υποχρέωση να προβούν στον υπολογισμό της ζημίας βασιζόμενες στην υπόθεση ότι υπήρχε χωριστή αγορά για τις « φορητές » ηλεκτρονικές γραφομηχανές, υπό οποιαδήποτε έννοια. Ακόμα και αν είχαν την υποχρέωση αυτή, το τμήμα της αγοράς που κατείχαν οι ιαπωνικές εισαγωγές κατά την υπό κρίση περίοδο, στο οποίο αναφέρεται η ΤΕC, αποτελεί ένα μεταξύ των πολλών στοιχείων της ζημίας τα οποία οι κοινοτικές αρχές όφειλαν να λάβουν υπόψη κατά την εκτίμηση της ζημίας, κανένα δε από τα στοιχεία αυτά δεν έχει αναγκαστικά αποφασιστική σημασία: άρθρο 4, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού. Η ίδια η ΤΕC αναφέρεται σε ένα άλλο από τα στοιχεία αυτά, το οποίο αποτελεί απόδειξη περί του αντιθέτου, δηλαδή τον όγκο των εισαγωγών. Κατά τη γνώμη μου, δεν μπορεί να συναχθεί ασφαλές συμπέρασμα από αυτό το στοιχείο και μόνο.

Όσον αφορά τα μοντέλα που πωλούν οι εταιρίες Olympia και Olivetti εντός της Κοινότητας, αλλά κατασκευάζονται εκτός Κοινότητας, το Συμβούλιο αναγνώρισε ότι ένα από τα μοντέλα, τα οποία εφέροντο ως κατασκευαζόμενα στην Κοινότητα και των οποίων η τιμή-στόχος συγκρίθηκε με το μοντέλο TW 1000 της ΤΕC προκειμένου να υπολογιστεί το περιθώριο της ζημίας, κατασκευαζόταν στην πραγματικότητα στη Σιγκαπούρη· δήλωσε δε ότι θα ελαμβάνοντο μέτρα για τη διόρθωση του σχετικού σφάλματος. Κατόπιν αυτού, το

Συμβούλιο εξέδωσε τον κανονισμό 113/86 για την τροποποίηση του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού. Στις αιτιολογικές σκέψεις του εν λόγω κανονισμού αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «μετά την επιβολή του [οριστικού] δασμού, προέκυψε ότι ορισμένοι υπολογισμοί πρέπει να αναθεωρηθούν. Αυτοί οι υπολογισμοί δεν αφορούν τα περιθώρια ντάμπινγκ, αλλά το ύψος του δασμού που είναι απαραίτητος προκειμένου να αποφευχθεί η ζημία: — στην περίπτωση των Brother Industries Ltd, Silver Seiko Ltd, TEC Tokyo Electric Company Ltd και Towa Sankiden Corporation, η σύγκριση μεταξύ των τιμών πωλήσεως αυτών των εταιριών στην Κοινότητα και των τιμών-στόχων που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 36 του κανονισμού 1698/85 βασίστηκε εκ παραδρομής σε ορισμένα στοιχεία που αφορούσαν τύπους ηλεκτρονικών γραφομηχανών παραγόμενους από έναν κοινοτικό παραγωγό εκτός της Κοινότητας. Αυτά τα στοιχεία πρέπει να μη ληφθούν υπόψη κατά τη σύγκριση». Η αναθεώρηση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του οριστικού δασμού επί των προϊόντων της TEC από 21 σε 24 %. Η TEC άσκησε τη δεύτερη προσφυγή, στην υπόθεση 106/86, κατά του κανονισμού 113/86, με τα δικόγραφα όμως που κατέθεσε δεν προέβαλλε κανένα νέο επιχείρημα ως προς το σημείο αυτό. Από το γεγονός αυτό φαίνεται ότι οι κοινοτικές αρχές διόρθωσαν το σφάλμα που επικαλέστηκε η προσφεύγουσα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας.

Το γεγονός ότι κατά την υπό κρίση περίοδο η Olympia και η Olivetti εισήγαγαν ορισμένα μοντέλα από την Ιαπωνία αλλά τα πώλησαν με το δικό τους σήμα δεν μπορεί, αυτό καθαυτό, να τις στερήσει από την προστασία κατά της ζημίας που προκάλεσαν οι εισαγωγές που αποτέλεσαν αντικείμενο ντάμπινγκ. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί μόνον αν ο ενδιαφερόμενος κοινοτικός παραγωγός είχε ο ίδιος εισαγάγει τα προϊόντα που αποτελούσαν αντικείμενο ντάμπινγκ και τα οποία ισχυριζόταν ότι του προξενούσαν ζημία (οπότε ο παραγωγός αυτός θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δεν εμπίπτει στην έννοια «παραγωγή της Κοινότητας» για τον καθορισμό της ζημίας: βασικός κανονισμός, άρθρο 4, παράγραφος 5, πρώτη περίπτωση). Αυτό, όμως, δεν συμβαίνει στην υπό κρίση περίπτωση. Τα μοντέλα που εισήγε η Olympia από την Ιαπωνία προορίζονταν να καλύψουν τα κενά που υπήρχαν τότε στο φάσμα των προϊόντων της και δεν ανταγωνίζονταν τα μοντέλα που κατασκεύαζε η ίδια. Το αυτό ισχύει και για την Olivetti. Η Triumph-Adler, εξάλλου, δεν εισήγε ηλεκτρονικές γραφομηχανές από την Ιαπωνία. Καμία, επομένως, από τις επιχειρήσεις που υπέβαλαν καταγγελία δεν προξένησε ζημία στον εαυτό της εισάγοντας ιαπωνικές γραφομηχανές που αποτελούσαν αντικείμενο ντάμπινγκ. Κατά τη γνώμη μου, αν μία από τις επιχειρήσεις αυτές είχε προξενήσει με τις ενέργειες αυτές ζημία σε άλλη, αυτό δεν θα εμπόδιζε την επιχείρηση που είχε υποστεί ζημία και υπέβαλε καταγγελία να ζητήσει προστασία δυνάμει του βασικού κανονισμού. Το Δικαστήριο, όμως, δεν χρειάζεται να αποφανθεί επί του θέματος αυτού, δεδομένου ότι το Συμβούλιο διαπίστωσε ότι ούτε οι εισαγωγές της Olympia ούτε οι εισαγωγές της Olivetti από την Ιαπωνία προξένησαν ζημία στις λοιπές καταγγέλλουσες επιχειρήσεις. Το συμπέρασμα αυτό επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι μόνο λίγα μοντέλα εισάγονταν, ότι επρόκειτο αποκλειστικά για ευτελή μοντέλα και ότι ο συνολικός όγκος των εισαγωγών παρέμεινε σε σχετικά χαμηλά επίπεδα κατά τις υπό κρίση περιόδους. Κατά τη γνώμη μου, η TEC δεν προσκόμισε αποδεικτικά στοιχεία επαρκή για την ανατροπή του συμπεράσματος αυτού. Κατά συνέπεια, οι κοινοτικές αρχές δεν ήταν υποχρεωμένες να εξαιρέσουν την Olivetti και την Olympia κατά τον υπολογισμό της ζημίας λόγω του ότι εισήγαγαν ορισμένα μοντέλα από την Ιαπωνία, δεν αποδείχθηκε δε ότι πάσχει ως προς το σημείο αυτό ο καθορισμός της ζημίας στον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού.

Επομένως, κατά τη γνώμη μου, το πρώτο σκέλος του επιχειρήματος της TEC όσον αφορά τον υπολογισμό της ζημίας πρέπει να απορριφθεί.

Με το δεύτερο σκέλος της επιχειρηματολογίας της TEC όσον αφορά τον υπολογισμό της

ζημίας, υποστηρίζεται ότι η μέθοδος που χρησιμοποίησαν οι κοινοτικές αρχές για να καθορίσουν το επίπεδο των υποτιμολογήσεων δεν ήταν ορθή. Η χρησιμοποίηση υποθετικών « τιμών-στόχων » αντιβαίνει στο άρθρο 4 του βασικού κανονισμού ( βλέπε προτάσεις του γενικού εισαγγελέα VerLoren van Themaat στην υπόθεση 53/83, Allied Corporation κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1985, σ. 1621, ιδίως σ. 1931 ). Το παρατιθέμενο χωρίο αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού 3017/79 το οποίο έχει τώρα αντικατασταθεί από το ταυτόσημο άρθρο 4 του βασικού κανονισμού. Μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ότι ισχύει και για το τελευταίο αυτό άρθρο. Στο σημείο αυτό των προτάσεων αναφέρονται τα εξής:

« Σύμφωνα [ με το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β ) ], πρέπει ειδικότερα να ερευνηθεί « αν υπάρχει προσφορά σημαντικά κατώτερης τιμής σε σχέση με την τιμή ενός ομοειδούς προϊόντος μέσα στην Κοινότητα ». Κατ' εμέ, με την τιμή αυτή πρέπει να νοείται η συγκρίσιμη πραγματική τιμή αγοράς που εφαρμόζεται από τους παραγωγούς της χώρας εισαγωγής. Φρονώ ότι δεν είναι σύμφωνο ούτε με το γράμμα του άρθρου 4 ούτε με το σχετικό με την οικονομία της αγοράς χαρακτήρα του υπόβαθρου του συγκεκριμένου νομικού τομέα να καθορίζει η Επιτροπή αφηρημένα — σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέσχε το Συμβούλιο κατά τη συνεδρίαση —, γι' αυτή τη σύγκριση των τιμών, μια ιδανική τιμή αγοράς των κοινοτικών παραγωγών βάσει του κόστους παραγωγής, προσαυξάνοντάς το με περιθώριο κέρδους που θεωρείται ως κανονικό. »

Ωστόσο, παρά τις επικρίσεις αυτές, ο γενικός εισαγγελέας VerLoren van Themaat δέχτηκε ως ορθό, στην υπόθεση εκείνη, τον υπολογισμό της ζημίας διότι, κατά τη γνώμη του, δεν είχε αποδειχτεί ότι οι ιαπωνικές εισαγωγές είχαν υποτιμολογηθεί σε σχέση προς τις συγκρίσιμες πραγματικές τιμές εντός της Κοινότητας. Δύο σελίδες μετά, αναφέρει εν είδει συμπεράσματος επί του σημείου αυτού:

« Ακόμη και αν η ασκηθείσα πίεση στις τιμές των γάλλων παραγωγών που επέφερε την πτώση τους ( όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες ) οφειλόταν κυρίως στις τιμές που εφαρμόζουν οι ολλανδοί παραγωγοί, αυτό δεν μπορεί να αποβεί προς όφελος των προσφευγουσών. Πράγματι, όπως είπα, οι τιμές που εφαρμόζουν οι ολλανδοί παραγωγοί υφίστανται με απόλυτη σχεδόν βεβαιότητα πίεση προς τα κάτω λόγω των τιμών εισαγωγής, για τις οποίες πρόκειται εδώ, έτσι ώστε ακόμη και η ασκηθείσα πίεση στις τιμές των γάλλων παραγωγών που επέφερε την πτώση τους φαίνεται να προέρχεται εν μέρει εμμέσως από τις τιμές εισαγωγής που εφαρμόζουν οι προσφεύγουσες. Στο πλαίσιο των ορίων εκτιμήσεως που πρέπει επίσης να γίνει δεκτό ότι διαθέτει η Επιτροπή για την ερμηνεία του άρθρου 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 3017/79, αυτό φαίνεται να είναι επαρκές. »

Θεωρώντας ότι το μέρος αυτό των προτάσεων αποτελεί ένα όλον, το ερμηνεύω υπό την έννοια ότι ο γενικός εισαγγελέας VerLoren van Themaat δέχεται τη χρησιμοποίηση προτύπων τιμών για τον υπολογισμό της ζημίας σε ορισμένες περιπτώσεις· αν, όμως, οι χρησιμοποιούμενοι στο πρώτο χωρίο όροι πρέπει να νοηθούν υπό την κυριολεκτική τους έννοια, φρονώ ότι οι όροι αυτοί αναφέρονται σε μια κατάσταση διαφορετική από την υπό κρίση και δεν είχαν την πρόθεση να καλύψουν και την περίπτωση που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση υποθέσεως.

Η υπό κρίση κατάσταση χαρακτηρίζεται από μεγάλης εκτάσεως ντάμπινγκ εφαρμοσθέν επί μακρά περίοδο, το οποίο είχε αναγκαστικά ως αποτέλεσμα τη μείωση των τιμών των σχετικών προϊόντων στην Κοινότητα. Το να επιχειρηθεί υπολογισμός των υποτιμολογήσεων με αναφορά σε ήδη μειωθείσες τιμές δεν φαίνεται να μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρό συμπέρασμα, προκειμένου δε να επιτευχθεί ο σκοπός του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β ), του βασικού κανονισμού, πρέπει να εξευρεθεί άλλο κατάλληλο μέσο συγκρίσεως. Κατά τη γνώμη μου, η κατασκευή της τιμής στο

εσωτερικό της Κοινότητας, όπως θα ήταν αν δεν είχε υποστεί πίεση προς τα κάτω λόγω των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ, αποτελεί μια άλλη αποδεκτή λύση, η οποία είναι σύμφωνη με το γράμμα και με το σκοπό του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β).

Απομένει να εξεταστεί αν η πλασματική τιμή κατασκευάστηκε ορθώς ή μήπως υπήρξε σφάλμα κατά την κατασκευή της, ιδίως όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των «τιμών-στόχων». [Είναι αληθές ότι η σύγκριση που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 33 έως 36 του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού δεν απέβλεπε απλώς στο να διαπιστωθεί κατά πόσον υπήρξε «προσφορά σημαντικά κατώτερης τιμής» για την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β), αλλά, στην πραγματικότητα, στο να υπολογιστεί η ζημία που προκλήθηκε στην κοινοτική παραγωγή, η έκταση της οποίας καθορίζει το ανώτατο όριο του ποσού του δασμού κατ' εφαρμογή του άρθρου 13, παράγραφος 3, του βασικού κανονισμού. Ωστόσο, η ΤΕC δεν αμφισβήτησε την άλλη αυτή λειτουργία της συγκρίσεως με την προσφυγή της και, επομένως, παρέλκει η εξέταση του ζητήματος]. Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση τιμών πωλήσεως-στόχων στον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού, η ΤΕC, με το υπόμνημα απαντήσεως στην υπόθεση 260/85, δηλώνει ότι, μετά την κατάθεση της προσφυγής της, ανακάλυψε ότι τρία μοντέλα για τα οποία η Επιτροπή είχε καθορίσει τιμές-στόχους κατασκευάζονταν όχι στην Κοινότητα αλλά στη Σιγκαπούρη. Το Συμβούλιο απάντησε ότι οι κοινοτικές αρχές αναγνώρισαν το σφάλμα αυτό και το διόρθωσαν με τον κανονισμό 113/86. Και ως προς το σημείο αυτό, τα επιχειρήματα που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της υποθέσεως 106/86 δεν αποδεικνύουν ότι ο κανονισμός 113/86 παρέλειψε να διορθώσει το σφάλμα για το οποίο παραπονέθηκε αρχικά η προσφεύγουσα.

Η ΤΕC ισχυρίζεται επίσης ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε σφάλματα, κατά την εξέταση των υποτιμολογήσεων, με τον κανονισμό περί επιβολής προσωρινού δασμού (αιτιολογική σκέψη 31). Ο ισχυρισμός αυτός δεν αφορά την υπό κρίση υπόθεση, αντικείμενο της οποίας είναι η ακύρωση όχι του κανονισμού αυτού αλλά του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού, παρά μόνον αν η τριακοστή δεύτερη σκέψη του δεύτερου κανονισμού έχει ως αποτέλεσμα την ενσωμάτωση, στον κανονισμό αυτό, της 31ης αιτιολογικής σκέψεως του πρώτου κανονισμού. Η τριακοστή δεύτερη αιτιολογική σκέψη έχει ως εξής: «Δεν έχουν υποβληθεί πρόσφατα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με τους άλλους παράγοντες ζημίας στους οποίους αναφέρονται στα σημεία [αιτιολογικές σκέψεις] 30 έως 33 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3643/84. Επιβεβαιώνονται, έτσι, τα συμπεράσματα αυτά». Εκ πρώτης όψεως, οι όροι «τα συμπεράσματα αυτά» φαίνεται ότι αναφέρονται στα συμπεράσματα όσον αφορά την αποδοτικότητα που περιέχονται στην προηγούμενη, δηλαδή την αιτιολογική σκέψη 31 του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού. Είναι επίσης δυνατόν να εκληφθούν, όπως προτείνεται από το Συμβούλιο και την Επιτροπή, υπό την έννοια ότι η αιτιολογική σκέψη 32 του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού επικυρώνει τα συμπεράσματα όσον αφορά τη ζημία που περιέχονται στις αιτιολογικές σκέψεις 30 έως 33 του κανονισμού περί επιβολής προσωρινού δασμού και τα οποία αφορούν άλλα ζητήματα και όχι την αποδοτικότητα. Αυτή είναι, κατά τη γνώμη μου, η φυσική έννοια των όρων αυτών στο συγκεκριμένο πλαίσιο.

Η ΤΕC ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή, κατά την εξέταση των υποτιμολογήσεων στο πλαίσιο του κανονισμού περί επιβολής προσωρινού δασμού, υπέπεσε σε σφάλματα: πρώτον, κανένα από τα τρία «κοινοτικά» μοντέλα που συγκρίθηκαν με το μοντέλο TW 1000 της ΤΕC δεν κατασκευαζόταν εντός της ΕΟΚ κατά την περίοδο που αφορούσε η έρευνα. Δεύτερον, η υποτιμολόγηση βασίστηκε σε σύγκριση με ευρωπαϊκά μοντέλα ακριβότερα από εκείνα που κρίθηκαν τελικά συγκρίσιμα με τα μοντέλα της ΤΕC.

Κατά τη γνώμη μου, ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί: πρώτον, διαπιστώθηκε ότι το μοντέλο TW 1000 της ΤΕC ήταν πράγματι συγκρίσιμο με ένα μοντέλο το οποίο παρήγε η Triumph-Adler εντός της Κοινότητας. Δεύτερον, τα σφάλματα της Επιτροπής όσον αφορά τη σύγκριση εξαλείφθηκαν κατά την εξ ολοκλήρου νέα σύγκριση που πραγματοποιήθηκε ενόψει της εκδόσεως του κανονισμού περί επιβολής οριστικού δασμού. Με την ευκαιρία αυτή, η Επιτροπή συνέκρινε άλλα μοντέλα, η δε ΤΕC δεν αμφισβήτησε την πραγματοποιηθείσα σύγκριση.

Κατά συνέπεια, είμαι της γνώμης ότι ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως, που προβάλλει η ΤΕC όσον αφορά τον υπολογισμό της ζημίας, πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Η ΤΕC, στο υπόμνημα απαντήσεως στην υπόθεση 260/85, επισύναψε ένα κοινό υπόμνημα των προσφευγουσών στην παρούσα υπόθεση και στην υπόθεση 250/85, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 273/85 και 107/86, στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις 277 και 300/85, και στην υπόθεση 301/85, το οποίο αφορά κυρίως τη σύγκριση μεταξύ της τιμής εξαγωγής και της κανονικής αξίας. Οι λόγοι ακυρώσεως που προβάλλονται με το υπόμνημα αυτό και δεν είχαν προβληθεί με το δικόγραφο της προσφυγής της ΤΕC είναι απαράδεκτοι κατά το άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας και δεν είναι απαραίτητο να εξεταστούν.

**Δικαστικά έξοδα**

Το Συμβούλιο υποστήριξε ότι η δεύτερη προσφυγή της ΤΕC (στην υπόθεση 106/86) είναι απαράδεκτη, διότι όλα τα ζητήματα που έθιγε αφορούσαν τον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού και όχι τον κανονισμό 113/86, του οποίου ζητούσε την ακύρωση, και διότι δεν προέβαλε κανένα επιχείρημα που να αναφέρεται ειδικά στον τελευταίο αυτό κανονισμό. Καίτοι το επιχείρημα αυτό είναι εύλογο, πιστεύω ότι ήταν χρήσιμη η άσκηση προσφυγής ενώπιον του Δικαστηρίου σχετικά με τον τροποποιητικό κανονισμό και θεωρώ ότι θα έπρεπε να επιτραπεί στην προσφεύγουσα να εξασφαλιστεί από το ενδεχόμενο να καταστεί το αρχικό αίτημά της μερικώς άνευ αντικειμένου σε περίπτωση τροποποιήσεως της επίμαχης νομοθεσίας κατά τη διάρκεια της διαδικασίας. Το Συμβούλιο υποστήριξε επίσης ότι η άσκηση και δεύτερης εν προκειμένω προσφυγής συνιστά κατάχρηση διαδικασίας ενώπιον του Δικαστηρίου και, επομένως, η ΤΕC πρέπει οπωσδήποτε να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της δεύτερης προσφυγής της. Θα συμμεριζόμουν ασφαλώς την άποψη αυτή αν οι διάδικοι είχαν επιμείνει να καταθέσουν νέα εκτενή υπομνήματα· καθώς, όμως, δέχτηκαν να προβάλουν τα επιχειρήματά τους (μετά την κατάθεση της προσφυγής), αναφερόμενοι απλώς στα όσα εξέθεσαν στην υπόθεση 260/85, θεωρώ ότι τα δικαστικά έξοδα στην υπόθεση 106/86 πρέπει να κανονιστούν κατά τον ίδιο τρόπο όπως και στην υπόθεση 260/85.

Κατά τη γνώμη μου, η ΤΕC δικαιώθηκε μόνον ως προς ένα από τους τέσσερις λόγους ακυρώσεως που προέβαλε, αυτός δε ο λόγος μπορεί να δικαιολογήσει, υπό τις παρούσες συνθήκες, μερική μόνον ακύρωση του προσβαλλομένου κανονισμού. Φρονώ ότι η ΤΕC θα πρέπει να επιβαρυνθεί με το 75 % των δικαστικών εξόδων του Συμβουλίου και της Επιτροπής, καθώς και των εξόδων της Cetma. Όσον αφορά την αίτηση περί λήψεως προσωρινών μέτρων, θεωρώ ότι η ΤΕC ηττήθηκε ολοσχερώς και θα πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου, της Cetma και της Επιτροπής κατ' εφαρμογή του άρθρου 69, παράγραφος 2, του κανονισμού διαδικασίας, ενώ η UTAX θα πρέπει να φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.

**Συμπέρασμα**

Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το Δικαστήριο πρέπει:

1) να ακυρώσει τον κανονισμό περί επιβολής οριστικού δασμού καθόσον ελήφθησαν υπόψη οι μισθοί του προσωπικού της ΤΕC Γαλλίας κατά την κατασκευή της τιμής εξαγωγής των προϊόντων της ΤΕC που πωλούνται μέσω των εταιριών ΤΕC Γαλλίας, ΤΕC Γερμανίας και ΤΕC Ηνωμένου Βασιλείου·

2) να αποφανθεί ότι ο κανονισμός περί επιβολής οριστικού δασμού θα εξακολουθήσει να ισχύει στο σύνολό του έως ότου οι κοινοτικές αρχές προβούν σε νέο υπολογισμό της σχετικής τιμής εξαγωγής και τροποποιήσουν αναλόγως τον κανονισμό·

3) να απορρίψει την προσφυγή κατά τα λοιπά·

4) όσον αφορά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, να καταδικάσει την ΤΕC στα δικαστικά έξοδα του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Cetma και να αποφανθεί ότι η UTAX φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα·

5) όσον αφορά τις κύριες προσφυγές, να καταδικάσει την ΤΕC στο 75 % των δικαστικών εξόδων του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Cetma και να ορίσει ότι η UTAX φέρει τα δικά της δικαστικά έξοδα.